İŞKUR

2018

BAYBURT

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

BAYBURT ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2018

YAZARLAR

Orhan HAŞLAK

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüzde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri klasik iş ve işçi bulma hizmetlerinin yanı sıra işgücü ve istihdam piyasasının izlenmesi, işgücü piyasası bilgi sisteminin oluşturulması gibi görevleri de üstlenmiştir. Zaten; geniş ölçekte ülkelerin, daha dar kapsamda illerin geleceklerini doğru planlayabilmek ancak somut ve güvenilir bilgiyi üretmekle mümkündür. Çünkü veri olmadan nerede bulunduğumuzu bilemeyeceğimiz gibi, nereye gideceğinize dair sağlıklı bir strateji de oluşturamayız. Toplumların işgücü potansiyelinin temelde daha etkin incelenmesi ve güncel ekonomik şartlarla birlikte değerlendirilebilmesi için İşgücü Piyasa Analizlerinin gerekliliği günümüz dünyasında çok daha fazla önem kazanmıştır. Bu çalışmalar bir taraftan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin hizmetlerinde etkinlik ve verimliliği desteklerken, diğer taraftan kamu Kurumları tarafından sunulan birçok hizmete ve iş dünyasına girdi sağlarlar. Doğru işveren ile doğru işsizin eşleşmesine imkân tanırlar.

Dünyada yaşanan hızlı değişim ve dönüşüm kaçınılmaz olarak ülkemizin İşgücü yapısını da doğrudan etkilemektedir. Bu dinamik süreci yakından izlemek ve gerekli uyumu sağlayabilmek gerekmektedir. İş dünyasında hangi mesleklere ne kadar ihtiyaç duyulduğu, gelecek projeksiyonunda hangi sektörlerde işgücü talebinin oluşacağını öngörmek, yerel ve ulusal istihdam politikaları belirlemenin temel şartıdır. Önceliğimiz gençlerimizi istihdam piyasalarının beklentilerini karşılayacak şekilde yetiştirmek olmalıdır. İşgücü yetiştirme kursları tespit edilen ihtiyaçlara göre açılarak, eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması gerekmektedir. Aksi takdirde işsizliğe kalıcı çözümler üretmek mümkün değildir. Unutulmamalıdır ki işsizlik sadece bireyi değil toplumu da deriden etkileyen bir sorundur.

Bayburt İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun sadece Türkiye Çalışma ve İş Kurumu tarafından değil, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, çalışma hayatının tüm aktörleri, sivil toplum örgütleri, üniversiteler, araştırmacılar ve tüm kamuoyu tarafından kullanılması, bu çalışmanın değerini daha da arttıracaktır. Bu araştırmada ortaya çıkan sonuçlar ilimizde üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi için de bir pusula işlevi görecektir.

Bayburt İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun hazırlanmasında gösterdikleri üstün gayretten dolayı İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde her türlü desteği veren, gerekli kolaylığı sağlayan işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, çalışmanın ilimiz ve ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Ali Hamza PEHLİVAN
Bayburt Valisi

ÖNSÖZ

Temel hedefimiz, istihdamın artırılması ve buna paralel olarak işsizliğin en düşük seviyelere çekilmesidir. Bu hedefler doğrultusunda başta devlet ve hükümet yetkililerimiz olmak üzere sahada ise bizler, üzerimize düşen bu sorumluluğun bilinciyle özverili şekilde çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Üretime ve istihdama katkı sağlayacak unsurların artırılması ile temel manada tüm ülkelerde sorun teşkil eden işsizliğin düşürülmesi ülkemiz açısından da oldukça önemlidir. Üreten bir toplumda işsizliğin en düşük seviyelere çekilmesi olağan olup, bu yönde yatırımların desteklenmesi hususunda gerekli her tür yardımlar kamu hizmetleri eliyle de yapılmaktadır.

İşgücü piyasasına, ihtiyaçlara ve hangi yönde eksikliklerin giderilmesi gerektiği hususunda yol gösterici olan Bayburt İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Piyasa da ki işgücü arz ve talep dengesini sağlamada önemli olan bu çalışma, işgücü piyasasının da bir özetini bizlere sunmaktadır. Tüm Türkiye'de yapılan bu çalışma işgücü piyasasının mevcut durumunu, ihtiyaçlarını ve çözüm yöntemlerini belirlemede önemli katkılar sunmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, işsizlik sorunun ülkemizin gündeminden çıkarılması temennisiyle, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim

M. Abdullah KAHVECİ
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ iii
ŞEKİLLER LİSTESİ iv
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 3
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 3
İŞKUR GÖSTERGELERİ 3
Açık İşler 3
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 12
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 16
Mevcut İstihdam 27
AÇIK İŞLER 30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 39
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 44
SONUÇ 51

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017) 4
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 11
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 16
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu 26
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 27
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 28
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 29
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 30
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 36
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 36
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 37
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 38
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 38
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 40
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 41
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 43
Tablo 23: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 44
Tablo 24: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 45
Tablo 25: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 46
Tablo 26: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 46

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017) 3
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı..... 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017) 12
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı..... 18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu..... 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 21
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu..... 22
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%) 23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Türlerinin Oranı (%) 23
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 24
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 26
Şekil 15: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 31
Şekil 16: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 17: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 18: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi 34
Şekil 19: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 35
Şekil 20: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 41
Şekil 21: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 42
Şekil 22: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı..... 48
Şekil 23: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 49
Şekil 24: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı 50

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Bayburt İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 105'dir. Bu işyerleri 10 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde sayım yapılmıştır. Bayburt ilinde 10+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı bin 623 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise bin 278 çalışan erkeklerden, 345 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 29,9'u İnşaat kadınların yüzde 32,1'i Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir.

Bayburt ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Hizmet ve Satış Elemanları Meslek gruplarıdır. Bayburt ilinde araştırma kapsamına giren 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 10,8'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 20,2 olarak gerçekleşmiştir.

Bayburt ili için tespit edilen açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 44,5 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla ise Tesis, Makine operatörleri ve Montajcılar, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu gelmektedir. Sadece Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda il geneli açık iş oranının üzerinde bulunmaktadır.

Bayburt ilinde talep edilen açık işlerin yüzde 75,4'ünde işverenler engelli personel çalıştırabileceklerini belirtmişlerdir. Açık işlerde engelli tercihi açısından, genel değerlendirmede işverenlerin Türkiye ortalamasından yaklaşık altı kat daha fazla tercih edebileceği görülmüştür.

Bayburt ilinde 343 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen eleman sayısında yüzde 56'lık oranla Diğer hizmet faaliyetleri gelmektedir. Bu oran tüm TGÇM'nin yarısından fazlasına denk gelmektedir. Bu sektörde yapılan yatırımlar neticesinde eleman talebinin fazla olması nedeniyle bu sonuç ortaya çıkmaktadır. Profesyonel Meslek Mensupları ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında ise temininde güçlük çekilme oranı çok düşüktür. Bunun en büyük sebebi ise bu yönde bir talebin oldukça sınırlı kalması değerlendirmesi yapılabilir.

Bayburt ilinde 10+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler; yüzde 80,2 ile Pratik Beceri, yüzde 59,4 ile Tecrübe ve yüzde 23,8 ile Diploma/Sertifika seçeneklerinden oluşmaktadır.

Türkiye genelinde tercih edilen kriterler, Bayburt ilinde olduğu gibi yüzde 73,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 45,7 ile Tecrübe ve yüzde 28,7 ile Teorik Beceri takip izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Bayburt ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihityaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihitiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

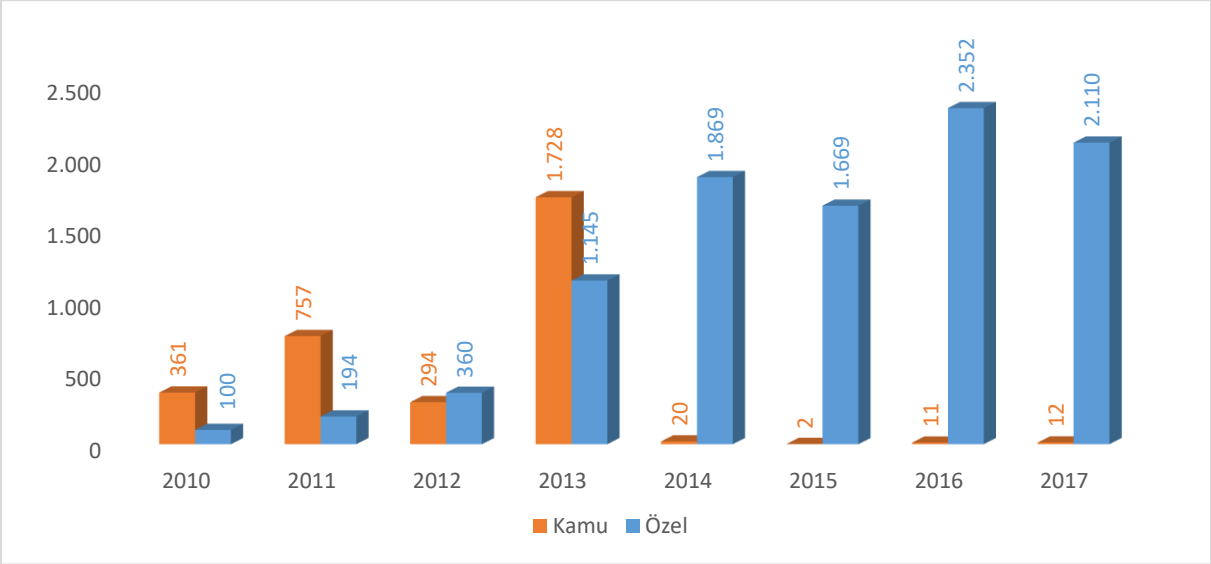

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında 461 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 2 bin 122 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde genel manada dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2014 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2013 yılında açık iş sayısı bir önceki

yıla göre yüzde yaklaşık üç kat artmıştır. Kamu sektöründeki işe alım hesaplama değişiminden kaynaklanan bu artış daha sonraki yıllarda ise düşüş trendine girmiştir. Özel sektör bazında 2015 ve 2017 yılında bir önceki yıllara göre düşüş eğilimi görülsede 2010 yılından itibaren ciddi manada artış eğilimi dikkat çekmektedir. Özel sektör bazlı 2016 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 41 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir. Özellikle özel sektör bazında; 2013 yılında bir önceki yıla göre %218'lik artış dikkat çekmektedir. Bu artış, özellikle saha çalışmalarına ağırlık verilmesi, İş ve Meslek Danışmanlığının devreye girmesi ile işverenlere daha hızlı ve etkin hizmet götürülmesi gibi nedenlere bağlı olduğu değerlendirilebilir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	323
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	208
SARACİYE MONTAJCISI	140
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	118
SATIŞ DANIŞMANI / UZMANI	91
GARSON (SERVİS ELEMANI)	90
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	70
KADIN GİYİM MODELİST YARDIMCISI	63
BÜRO MEMURU (GENEL)	60
MAKİNE NAKIŞÇISI	56

Kaynak: İŞKUR

Bayburt ilinde 2017 yılında 2 bin 122 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 323 açık iş ile Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 15,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Saraciye Montajcısı Elemanı meslekleri takip etmektedir. Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleğindeki talep artışı son yıllarda bu sektörde yapılan yatırımların sonucu olarak dikkat çekmektedir. Bu sektörde yapılan yatırımlar işgücü ihtiyacını artırmış, buna bağlı olarak bu yönde talep artmıştır.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

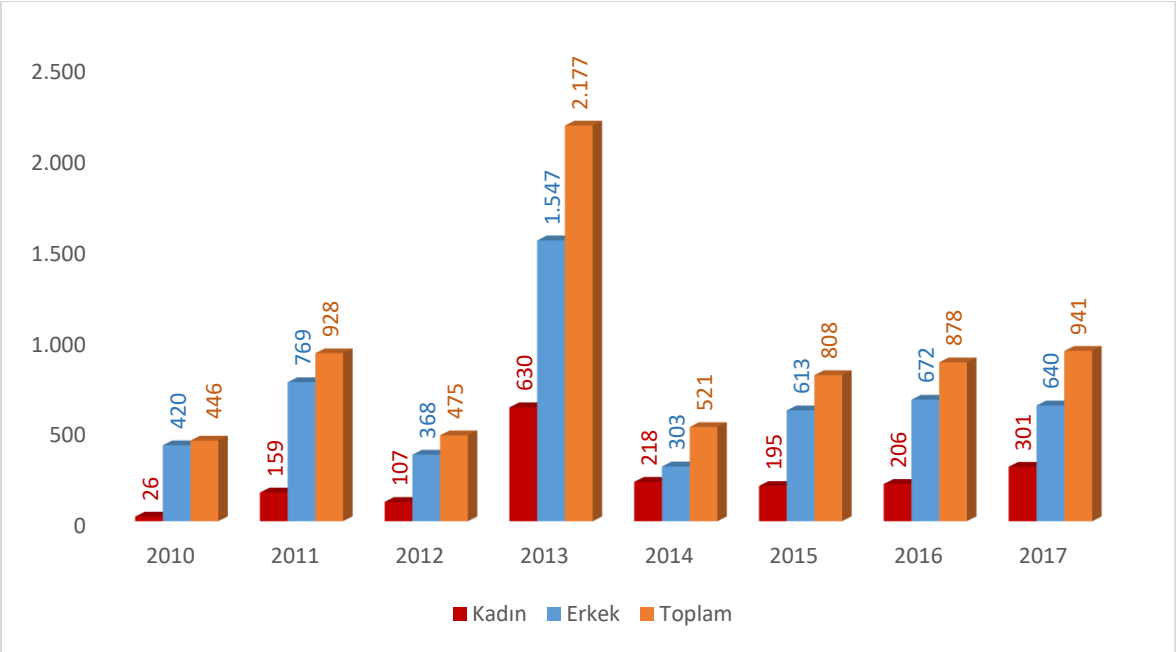

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 446 olan Bayburt ilinde işe yerleştirilenlerin 420'si erkeklerden, geri kalan 26 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlese de kadınların işgücüne katılımındaki artış dikkat çekmektedir. Gerek kadın istihdamı için yapılan eğitimler gerekse kadın istihdamını destekleyen teşvikler sayesinde kadın istihdamında 2010 yılına göre artış eğilimleri görülmektedir. 2017 yılında işe yerleşen 941 kişinin 301 kişisi kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 32'si kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre kadın işe yerleştirmede yaklaşık yüzde 50 oranında bir artış görülmektedir. 2010 yılından itibaren kadın istihdamı, yıllar itibariyle; toplam istihdama göre paralel bir eğilim göstermiştir. Bu eğilim genel manada artış yönünde olsada, toplam istihdam oranlarındaki düşüş kadın istihdamını da olumsuz yönde etkilemiştir.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihityaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	72	78	150
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	110	14	124
SATIŞ DANIŞMANI / UZMANI	28	31	59
BÜRO MEMURU (GENEL)	32	23	55
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	41	3	44
GARSON (SERVİS ELEMANI)	33	6	39
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	28	2	30
BÜRO İŞÇİSİ	18	5	23
SATIŞ GÖREVLİSİ	13	7	20
MAKİNE NAKIŞÇISI	3	15	18

Kaynak: İŞKUR

Bayburt ilinde 150 işe yerleştirmeyle Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının yaklaşık % 16'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Satış Danışmanı meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi(Genel) ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleklerinde işe yerleştirilmiştir. Çağrı merkezi hizmetleri sektöründe son yıllarda Bayburt iline yapılan yatırımlar neticesinde bu mesleğe olan talebin ve bu meslekte olan istihdamın arttığı görülmektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

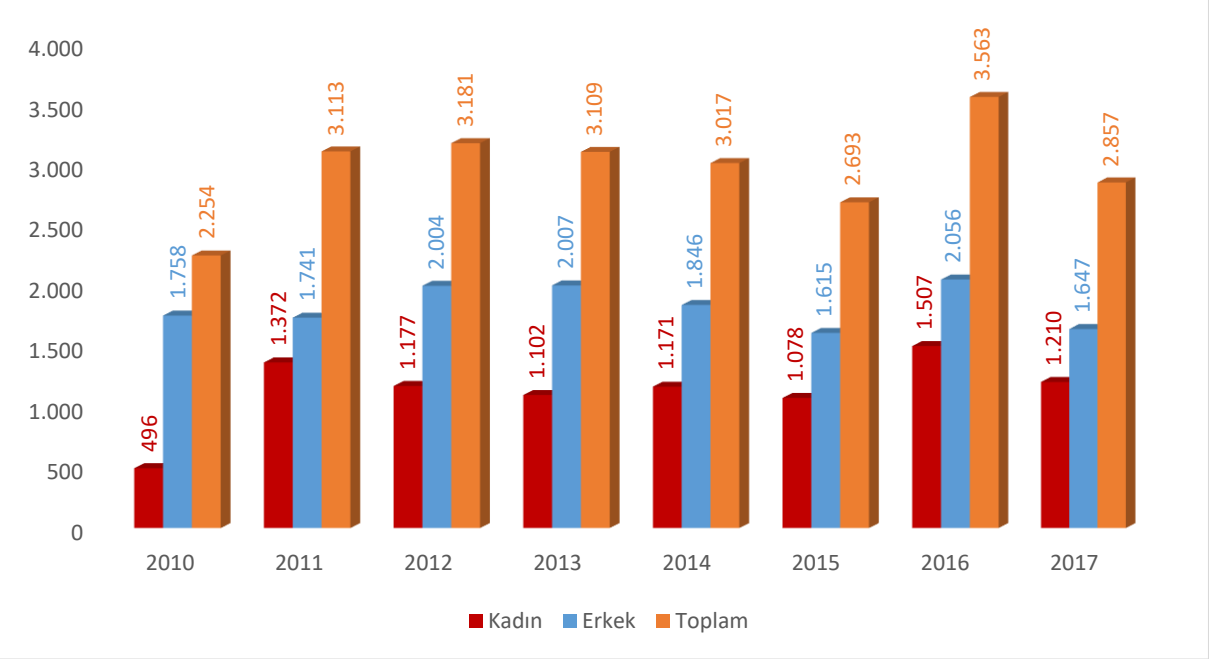

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Bayburt ilinde İŞKUR'a kayıtlı 2 bin 254 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların bin 758'i erkek, 496'sı ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 2 bin 857 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında ciddi artış eğilimi dikkat çekmemekle birlikte 2017 yılında ise bir önceki yıla göre işsiz sayısında azalma dikkat çekmektedir. Kadınlarda özellikle 2010 yılından itibaren işgücü piyasasında söz sahibi olma eğilimi dikkat çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Bayburt'ta 496 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında bin 210'a yükselmiştir. Kadınların işgücü piyasasına girme isteği bu artışta etkili olmuştur. İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Bayburt ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Bayburt ilinde Kuruma kayıtlı bin 450 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Bayburt ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %50,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi(Genel), Beden İşçisi(Temizlik) ve Büro Memuru(Genel) gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır. Sanayi ve hizmet sektörlerinin yeterince gelişmemiş olması ayrıca işgücü piyasasında alternatif sahaların bulunmaması işgücü piyasasında bu sonuçları desteklemektedir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	34	492	251	743
2011	14	217	36	253
2012	42	557	200	757
2013	44	650	211	861
2014	72	907	265	1.172
2015	113	1.202	290	1.492
2016	44	447	110	557
2017	38	569	202	771

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 38 mesleki eğitim kursuna 771 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 202'si erkek, 569'u kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu

kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 74'ü kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
SARACİYE MONTAJCISI	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	SARACİYE MONTAJCISI
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	TAŞ VE TUĞLA DUVARCISI/YAPI DUVARCISI	MAKİNE NAKIŞÇISI
MAKİNE NAKIŞÇISI	AHŞAP KALIPÇI	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI
TAŞ VE TUĞLA DUVARCISI/YAPI DUVARCISI	CNC PROGRAMCISI	DEKORATİF EL SANATLARI ÜRETİM ELEMANI
DEKORATİF EL SANATLARI ÜRETİM ELEMANI	BETONARME DEMİRCİSİ	KIRKYAMACI (PATCHWORK)
KADIN GİYİM MODELİST YARDIMCISI	SERVİS ELEMANI (GARSON) YARDIMCISI	KADIN GİYİM MODELİST YARDIMCISI
KIRKYAMACI (PATCHWORK)	SARACİYE MONTAJCISI	AŞÇI YARDIMCISI
KADIN ÜST GİYSİLERİ DİKİM ELEMANI	KADIN GİYİM MODELİST YARDIMCISI	KADIN ÜST GİYSİLERİ DİKİM ELEMANI
AŞÇI YARDIMCISI	MAKİNE NAKIŞÇISI	TATLI USTASI (BAKLAVA)
TEMEL AYAKKABI TASARIMCISI	TEMEL AYAKKABI TASARIMCISI	EL NAKIŞÇISI

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında kadınlarda en fazla Saraciye Montajcısı, Makine Nakışcısı ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı Elemanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Taş ve Tuğla Duvarcısı ve Ahşap Kalıpçı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Özellikle Baybyrt'ta yeni bir iş sahası olan çağrı merkezleri hizmetlerine paralel, Müşteri Hizmetleri Görevlisi kurslarının açılması bu yöndeki işgücü ihtiyacını karşılama açısından önemli bir gelişmedir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	6	31	14	45
2012	47	146	64	210
2013	122	374	160	534
2014	179	45	213	258
2015	236	122	192	314
2016	241	145	230	375
2017	238	230	267	497

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2016 yılına göre yüzde 1,2 oranında azalmıştır. Kurs sayısındaki bu düşük seviye azalmaya rağmen kursiyer sayısındaki artış İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında 238 program düzenlenmiş olup toplam 497 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 53,7'si erkeklerden yüzde 46,3'ü ise kadınlardan oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 32,5 oranında artış göstermiştir. 2011 yılına göre ise katılmıcı sayısı yaklaşık on kat artmıştır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	BÜRO MEMURU (GENEL)
GARSON (SERVİS ELEMANI)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI
BÜRO MEMURU (GENEL)	BÜRO MEMURU (GENEL)	GARSON (SERVİS ELEMANI)
BÜRO İŞÇİSİ	BÜRO İŞÇİSİ	SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)
SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)	SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)	BÜRO İŞÇİSİ
SATIŞ GÖREVLİSİ	SATIŞ GÖREVLİSİ	SATIŞ DANIŞMANI / UZMANI
SATIŞ DANIŞMANI / UZMANI	ÖN MUHASEBECİ	SATIŞ GÖREVLİSİ
AŞÇI YARDIMCISI	DAĞITIM ELEMANI (GIDA-İÇECEK)	SARACİYE MONTAJCISI
ÖN MUHASEBECİ	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	AŞÇI YARDIMCISI
SARACİYE MONTAJCISI	REYON GÖREVLİSİ	BÜRO YÖNETİMİ ELEMANI

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ve Garson(Servis Elemanı) mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Büro Memuru(Genel) ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleklerinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ve Garson(Servis Elemanı) mesleklerinde program düzenlenmiştir. İhtiyaç duyulan mesleklere göre Mesleki Eğitim Kursları düzenlenmesi var olan işgücü talebine cevap vermek açısından önemli bir etkendir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	6	50	99	149
2012	8	94	122	216
2013	0	0	0	0
2014	8	71	133	204
2015	4	51	57	108
2016	4	23	76	99
2017	6	54	96	150

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 6 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılına göre yüzde 50 daha fazladır. Programa 2017 yılında 54'ü kadın, 96'sı erkek olmak üzere toplam 150 kişi katılmıştır. 2017 yılında 2011 yılına göre açılan GEP programında bir değişim olmamıştır. 2011 yılından 2017 yılına kadar açılan Girişimcilik Eğitim Programı sayısında dalgalı bir seyir görülmektedir. Girişimcilik Programlarının farklı kuruluşlar tarafından da eğitiminin verilmesi bu yönde bir etken olarak düşünülebilir. İŞKUR olarak bu eğitimlerin hem Bayburt ilinde hemde Türkiye genelinde sürekliliği olması yeni iş kuran veya planlayan katılımcılara pozitif yönde bir katkı sunması açısından oldukça önemlidir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

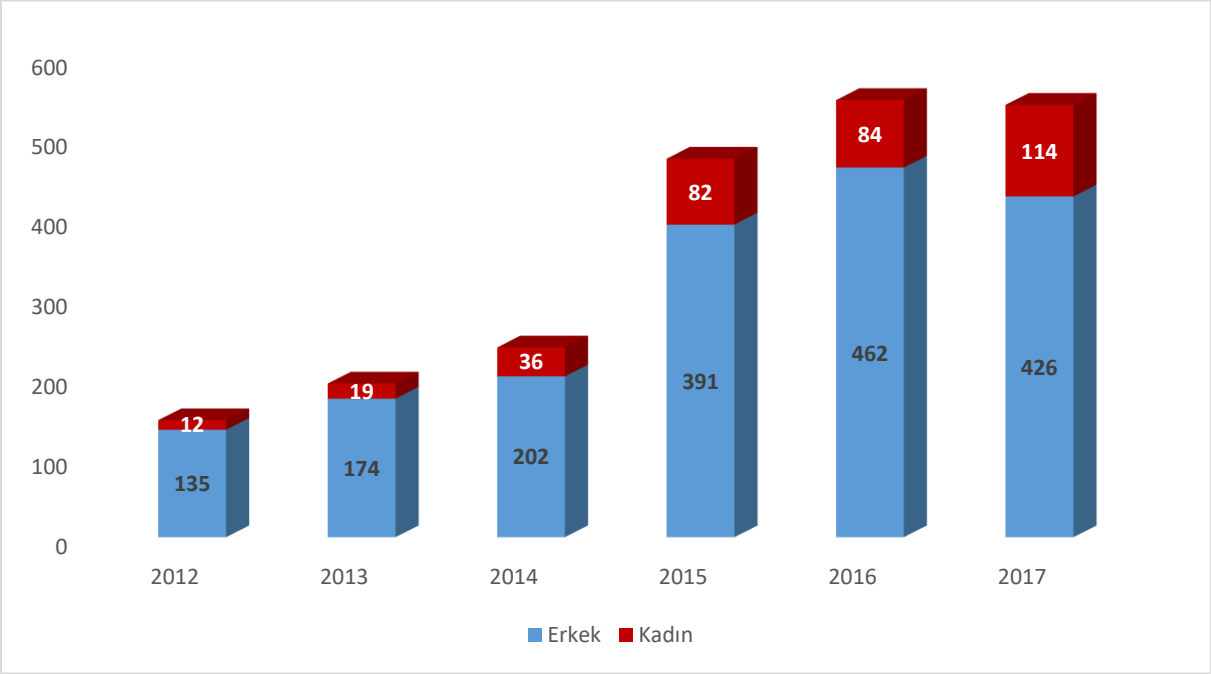

Kaynak: İŞKUR

Bayburt ilinde 2017 yılında yüzde 114 kadın olmak üzere 540 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 1 oranında azalış göstermiştir. İşsizlik ödeneği hak eden kadınların sayısının 2012 yılına göre yaklaşık 10 kat arttığı görülmektedir. Bu durum kadınların işgücü piyasasında daha etkin olmaya başladıklarını ayrıca işsizlik sigortası kolunun gerekli tanıtımlar sayesinde çalışanlar tarafından haberdar olmalarının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Bayburt ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Bayburt ilinde 105 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde bin 623 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Bayburt ilinde 10 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Bayburt ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
İnşaat	31
Toptan ve perakende ticaret	25
İmalat	13
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5
Ulaştırma ve depolama	5
Diğer hizmet faaliyetleri	5
Eğitim	4
Madencilik ve taş ocakçılığı	2
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1
Bilgi ve iletişim	1
Genel Toplam	**105**

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde inşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Bayburt ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 30'u İnşaat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 10 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 19'dur. Bu durumda Bayburt ilinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İnşaat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yaklaşık yüzde 24'ü bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 21 olan Türkiye ortalamasının üzerinde bir oran olarak gerçekleşmiştir.

Sektörel bazda en az işyeri ise Elektrik,gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde yer almaktadır. Bu

sektörlerde sadece 1'er işyeri bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Bayburt ili düzeyinde 10 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

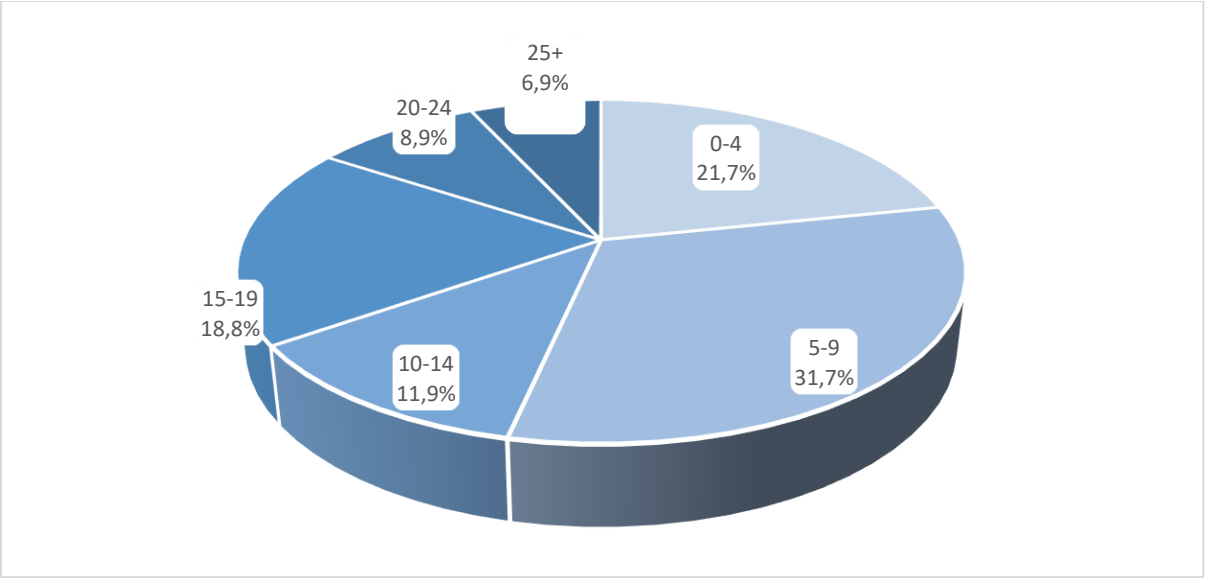

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Bayburt ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 31,7'si 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 21,7'tir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 53,4'ü 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 15,8'i ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. Bayburt ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 46,6'lık oranla yaklaşık yarıya yakını 10 yaş ve üzeridir. İşyerlerinin devamlılığı ve istihdamın sürekliliği açısından bu oran oldukça önem arz etmektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

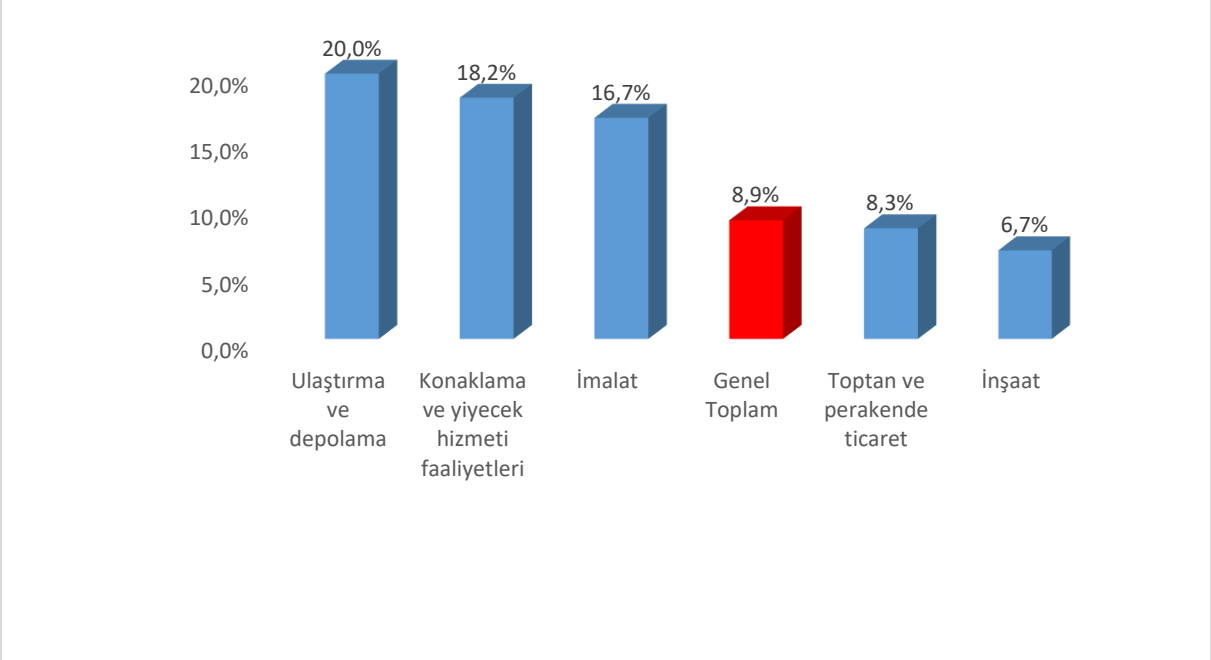

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde Ulaştırma ve depolma sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 20'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Bayburt ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 8,9 olarak gerçekleşmiştir. Ulaştırma ve depolama sektörü Bayburt ilinde bu konuda öne çıkmış ve yüzde 20 ile birinci sırada yer almıştır. Bayburt ilinde ikinci sırada Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 18,2'sinde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 16,7 ile imalat sektörü yer almıştır. İnşaat sektöründe ise Part-time çalışan oranı ise bu sektörler arasında yüzde 6,7 ile son sırada yer almaktadır. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olması olağandır. İklim koşulları ve işin sürekliliğinin gereği bu sektörde part time çalışan oranı bu seviyelerdedir. Ulaştırma ve depolama sektöründe Part-time çalışan oranın Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir. Bu sektörde Türkiye ortalaması yüzde 12,4 olarak gerçekleşmiştir. İnşaat sektöründe ise Türkiye ortalaması yüzde 5,7 olarak hesaplanmıştır. Bayburt ili bu sektörde de Türkiye ortalamasının bir puan üstündedir. Ancak Türkiye genelinde de inşaat sektöründe kısmi zamanlı çalışan sayısı oranın düşük olduğunu görmekteyiz. Türkiye geneli değerlendirildiğinde en fazla kısmi zamanlı çalışan oranının insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe olduğunu ve bu oranın yüzde 35,4 olduğu hesaplanmaktadır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan oranının yüksek olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olması ve bu yönde ihtiyaç olmasıdır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

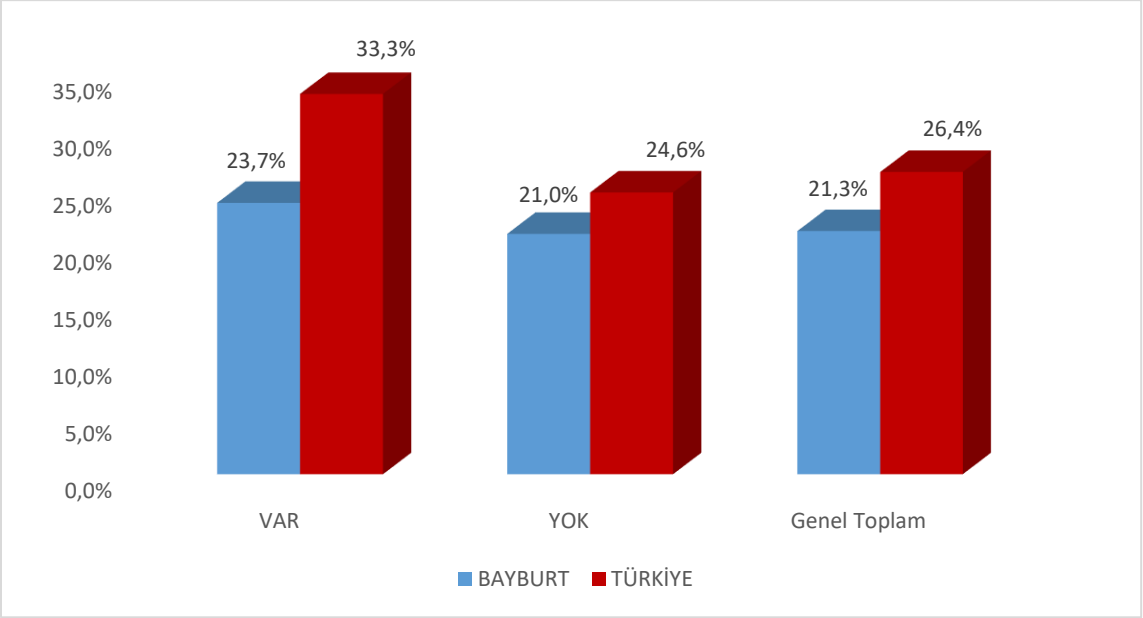

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,4'ünü kadınlar oluşturmaktayken Bayburt ilinde bu oran yüzde 21,3 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Bayburt ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 23,7 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 21 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,3 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,6'da kalmıştır. Bayburt ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur. Özellikle son yıllarda kadın istihdamı üzerine yapılan eğitimler ve teşvikler bu yönde olumlu sonuçlar doğurmıştır.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

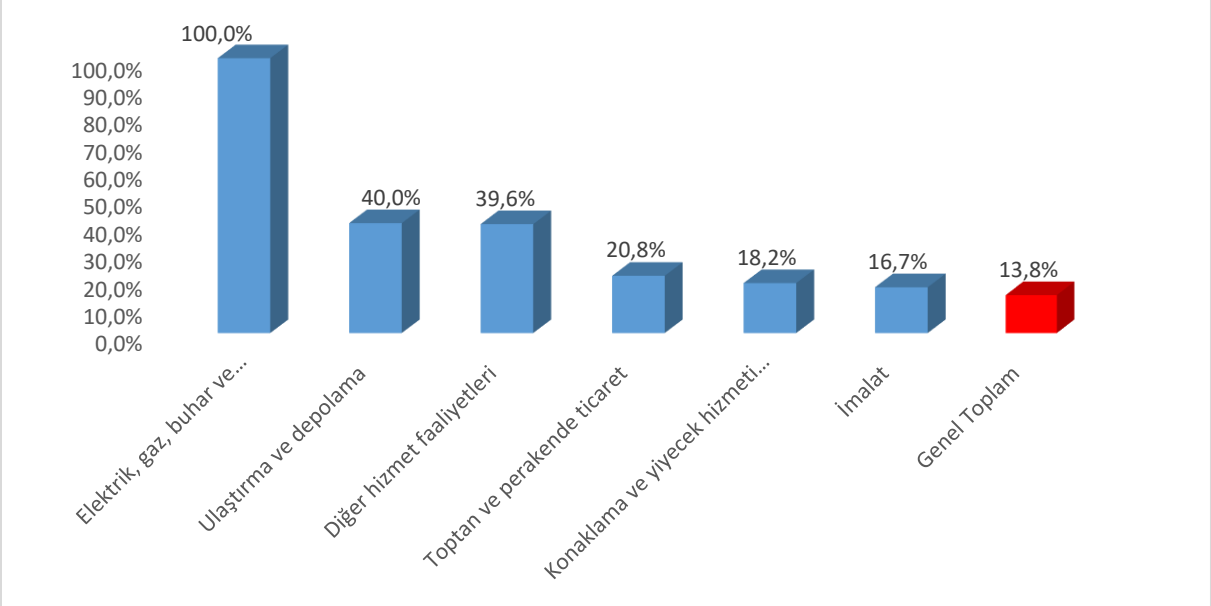

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde işyerlerinin yüzde 13,8'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 10+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 20'dir. Bayburt ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe görünmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 10+ istihdamlı işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma söz konusudur. İmalat sektörü ise yüzde 16,7 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. Ulaştırma ve depolama ve diğer hizmet faaliyetleri vardiyalı çalışma durumu oranı yüzde 40 civarındadır. Bu sektörlerde yer alan işyerleri vardiyalı çalışma gerektirdiğinden bu oranın yüksek olması normaldir. Çünkü işin gerekliliğinden dolayı süreklilik arz etmektedir.

Bayburt ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının Türkiye ortalamasının üstünde olan sektörler; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Ulaştırma ve depolama, diğer hizmet faaliyetleri ve Toptan ve perakende ticaret sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

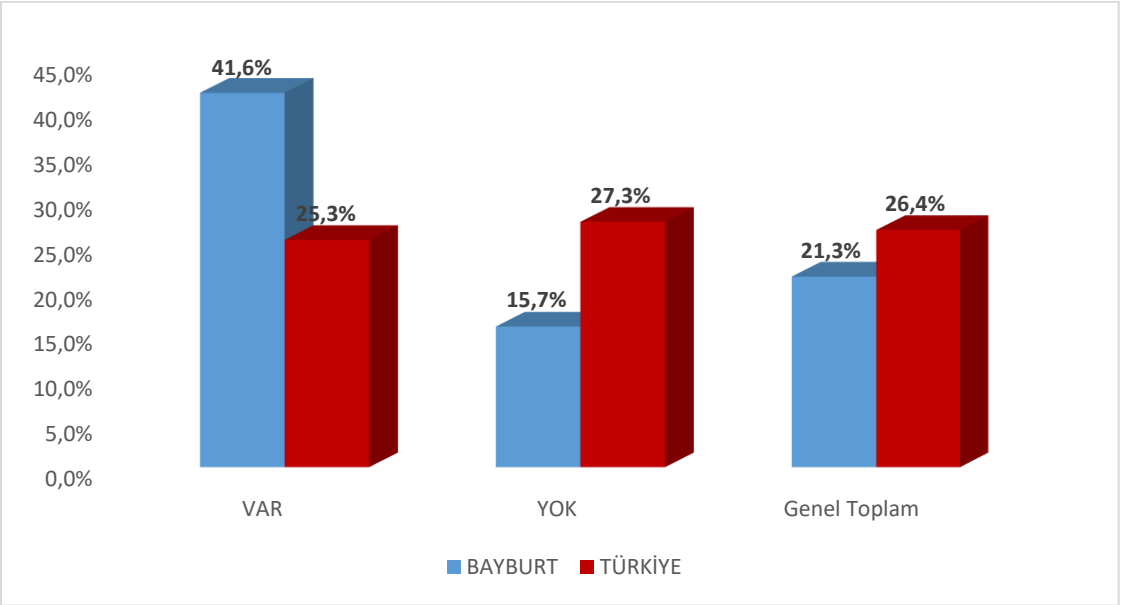

Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Bayburt ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 41,6'sı kadın, yüzde 58,4'ü ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 15,7'ye düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Bunun sebebi genel olarak Bayburt ilinde 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 21,2'si kadınlardan oluşmasıdır. Bu oran düşük gibi görülsede son yıllarda yatırımların sonucu ayrıca kadın istihdamı için oldukça önemli bir orandır. Özellikle Bayburt ilinde bilgi ve iletişim sektörlerinde yapılan yatırımlar kadınların vardiyalı çalışma durumunu etkilemiş bu etki verilere yansımıştır. Bu tür yatırımların Bayburt ilinde hem işsizliğin azaltılması yönünde hemde genç nüfusun iş hayatına atılması yönünde oldukça önemli bir gelişmedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Bayburt ilinde ters şekilde işlemektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

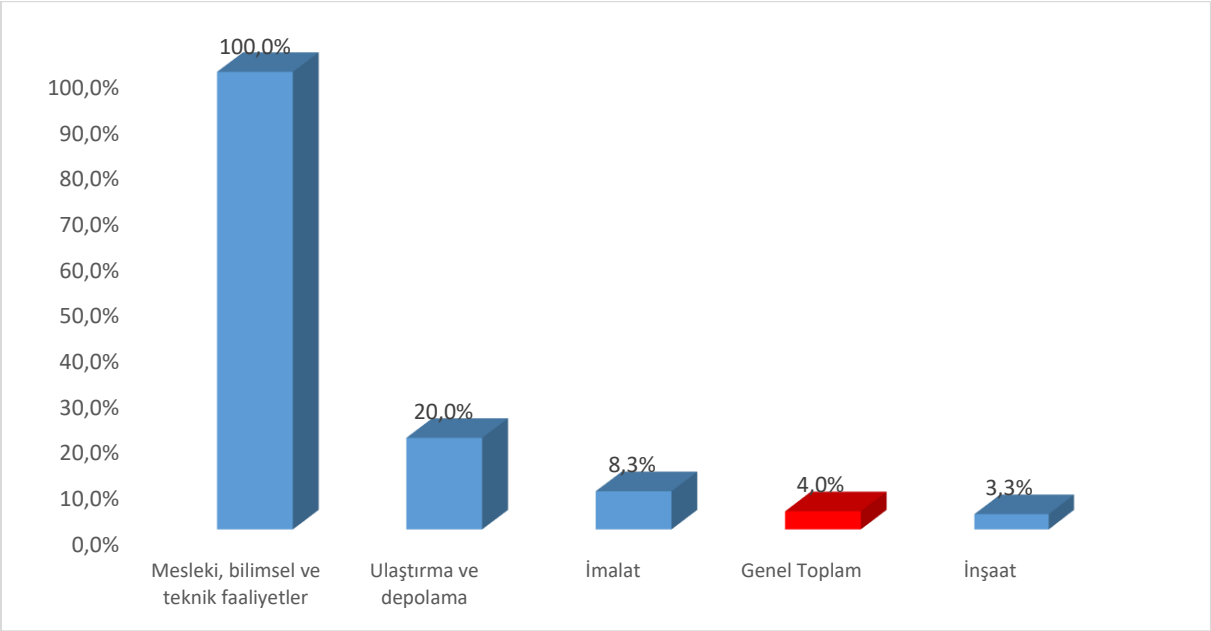

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde 17 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 4 olarak gerçekleşmiştir. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 100'ü Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 9,1 ile Ulaştırma ve depolama sektörü bulunmaktadır. Üçüncü ve dördüncü sırada ise imalat ve inşaat sektörü yer almaktadır. Bu dört sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Bayburt ili Türkiye ortalamasına göreMesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü ile Ulaştırma ve depolama sektörlerinde Türkiye ortalamasının üzerindedir. İmalat ve inşaat sektörlerinde ise Türkiye ortalamasının altındadır. Türkiye genelinde 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 17,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta iken Bayburt ilinde bu oran yüzde 4 seviyesindedir.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

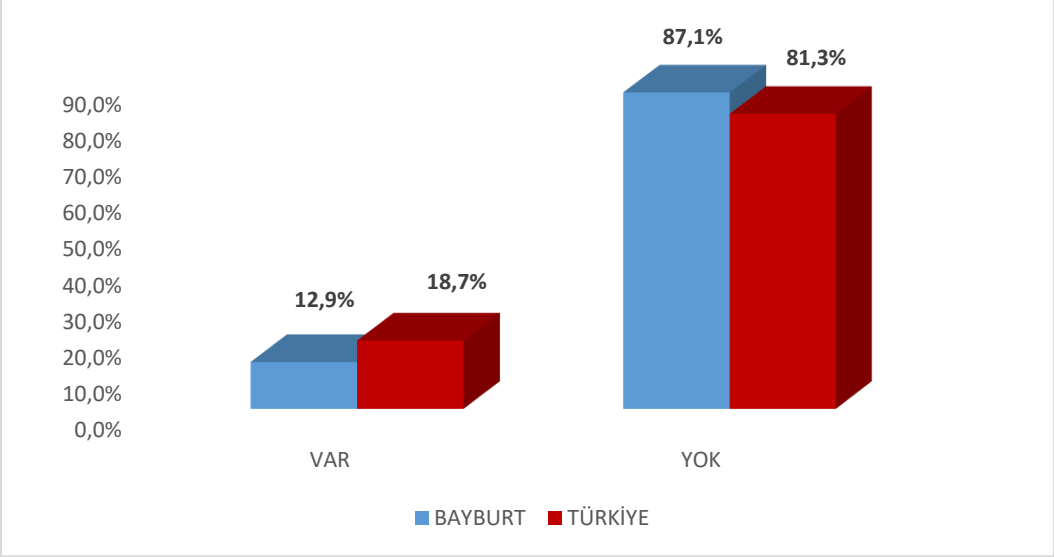

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde 10+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 12,9'u gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,7 olarak gerçekleşmiştir. Bayburt ili bu yönüyle Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Türlerinin Oranı (%)

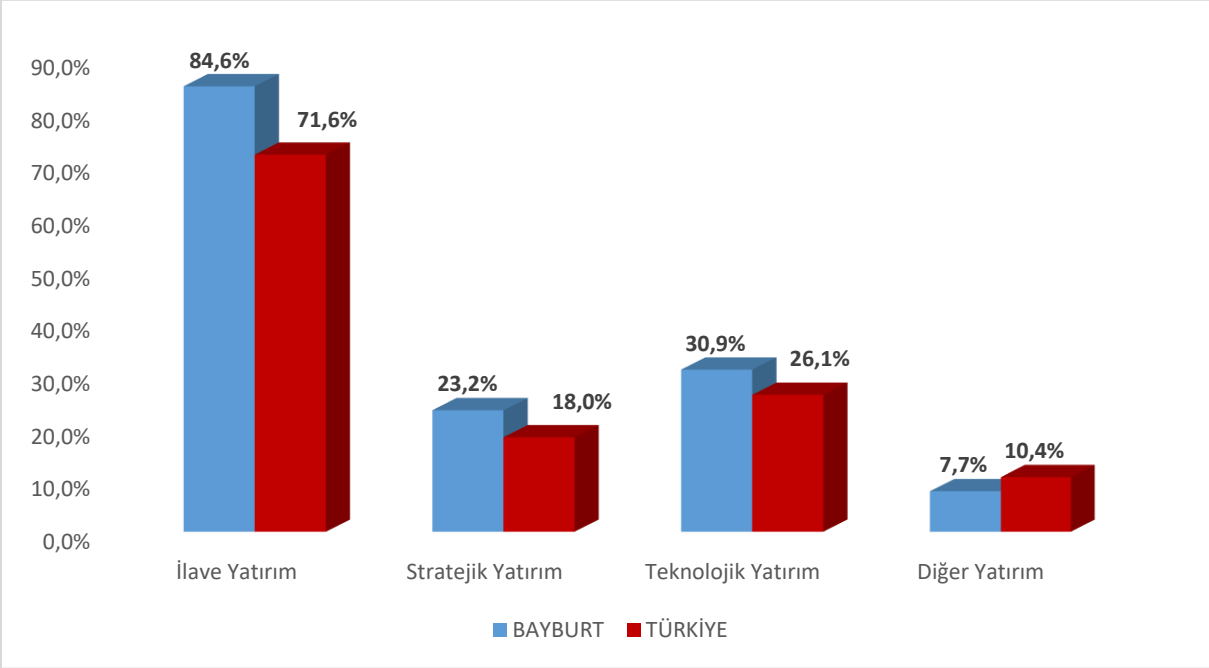

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Bayburt ilinde yatırım yapmayı planlayan 10+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 84,6'sı ilave yatırım, yüzde 23,2'si stratejik yatırım, yüzde 30,9'u teknolojik yatırım ve yüzde 7,7'si diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 71,6'sı ilave yatırım, yüzde 18'i stratejik yatırım, yüzde 26,1'i teknolojik yatırım ve yüzde 10,4'ü diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Bayburt ilinde bir yıl içerisinde planlanan yatırım türlerinin, diğer yatırımlar hariç Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

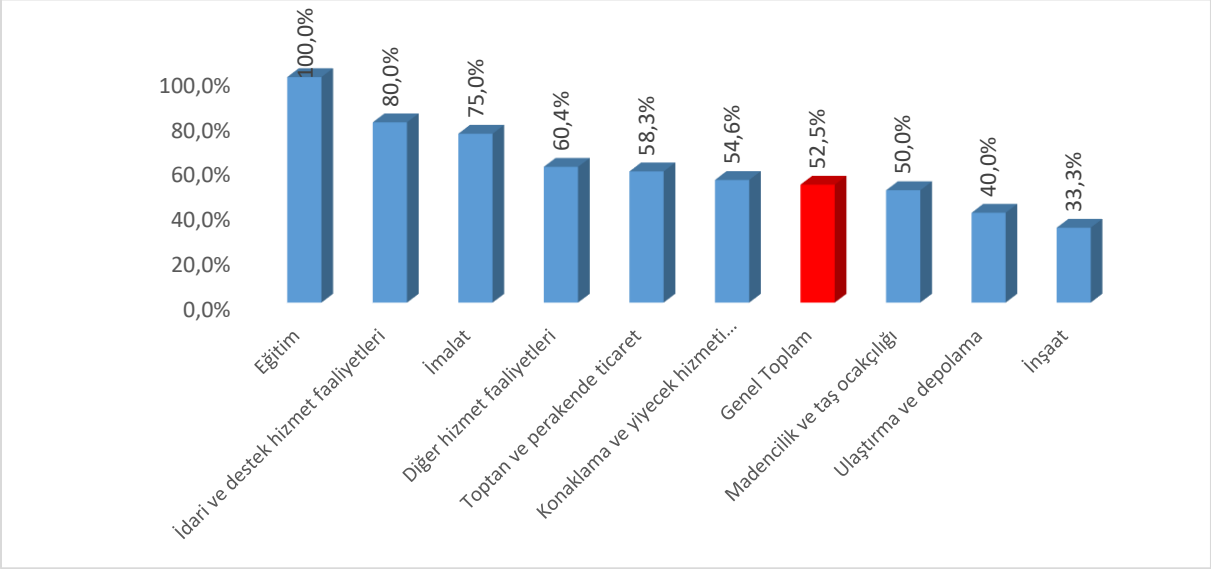

Kaynak: İPA 2018

Şekil 13'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Bayburt ilinde bulunan 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 52,5'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 37,9 olarak gerçekleşerek, bu oran Bayburt ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Bayburt ilinde Eğitim sektörlerinde yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İnşaat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 52,5'nin altında kalarak yüzde 33,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. İnşaat sektörünün mevsim koşullarından etkilendiğini ve sürekliliğinin olmadığını düşündüğümüzde bu oranın ortalamanın altında çıkması olağandır. Ancak inşaat sektöründe bu hizmetlerden faydalanma oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. Türkiye'de inşaat sektöründe 10 veya daha fazla işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 24 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
İmalat	11,1%	55,6%	88,9%	77,8%	0,0%	22,2%
İnşaat	10,0%	20,0%	80,0%	100,0%	10,0%	10,0%
Toptan ve perakende ticaret	21,4%	28,6%	85,7%	100,0%	14,3%	21,4%
Ulaştırma ve depolama	50,0%	50,0%	100,0%	100,0%	50,0%	50,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	33,3%	33,3%	83,3%	100,0%	33,3%	33,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	50,0%	50,0%	100,0%	100,0%	50,0%	50,0%
Eğitim	0,0%	0,0%	75,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	65,7%	100,0%	0,0%	32,8%
Genel Toplam	**18,9%**	**35,7%**	**84,9%**	**94,3%**	**15,1%**	**22,6%**

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 94,3 İşbaşı Eğitim Programından yararlanırken yüzde 89,4'ü eleman talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Bayburt ilinde en çok Eğitim sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. İmalat, İnşaat, Toptan ve perakende ticaret, ulaştırma ve depolama, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, idari ve destek hizmet faaliyetleri tüm İŞKUR hizmetlerinden yararlanmıştır. Eğitim sektöründe yer alan işyerleri ise; danışmanlık ve yönlendirme, eleman talebi ve işbaşı eğitim programı hizmetlerinden yararlanmıştır. Diğer hizmet faaliyetlerinde yer alan işyerleri ise danışmanlık ve yönlendirme, Eleman talebi, İEP ve Kurs hizmetlerinden faydalanmıştır.

Genel anlamda İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörlerdeki işverenlerin yüzde 94,3'lük gibi büyük oranı İEP hizmetlerinden faydalanmıştır. İmalat sektörü hariç diğer sektörlerdeki işyerlerinin tamamı İEP programından faydalanmıştır. Eleman talebi hizmetinden faydalanan sektörlerin oranı ise yüzde 84,9 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran İŞKUR'un işverenler tarafından etkin kullanıldığının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Kısa çalışma ödeneğinden faydalanan sektörlerin oranı yüzde 15,1 olurken çalışanlara yönelik eğitim talebi bulunan sektörlerin oranı ise yüzde 18,9 olarak gerçekleşmiştir. Bazı sektörlerde işyeri sayısının sınırlı olması verilerin yüzde yüz oranında çıkmasında etkili olmuştur.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	40,0%	10,6%	8,9%	6,0%	50,0%	25,1%
Memnun Değilim	30,0%	0,0%	2,2%	2,0%	25,0%	25,1%
Memnunum	30,0%	89,4%	88,9%	92,0%	25,0%	49,8%

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 92 ile İşbaşı Eğitim Programları hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 89,4 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti, yüzde 88,9 ile Eleman Talebi izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 49,8 ile Mesleki eğitim kursu, yüzde 30 ile Çalışanlara yönelik eğitim hizmeti izlemektedir. Kısa Çalışma Ödeneği işverenlerin sadece sınırlı bir kısmı tarafından uygulandığından, bir kararsızlık dikkat çekmektedir. En yüksek memnuniyetsizlik oranı ise çalışanlara yönelik eğitim hizmetlerinde görülmektedir. Bu oran yüzde 30 olarak dikkat çekmektedir. Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinde memnuniyetsizlik görülmemekte olup bu durum İŞKUR faaliyetlerinin olumlu yönde yansıması olarak görülebilir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

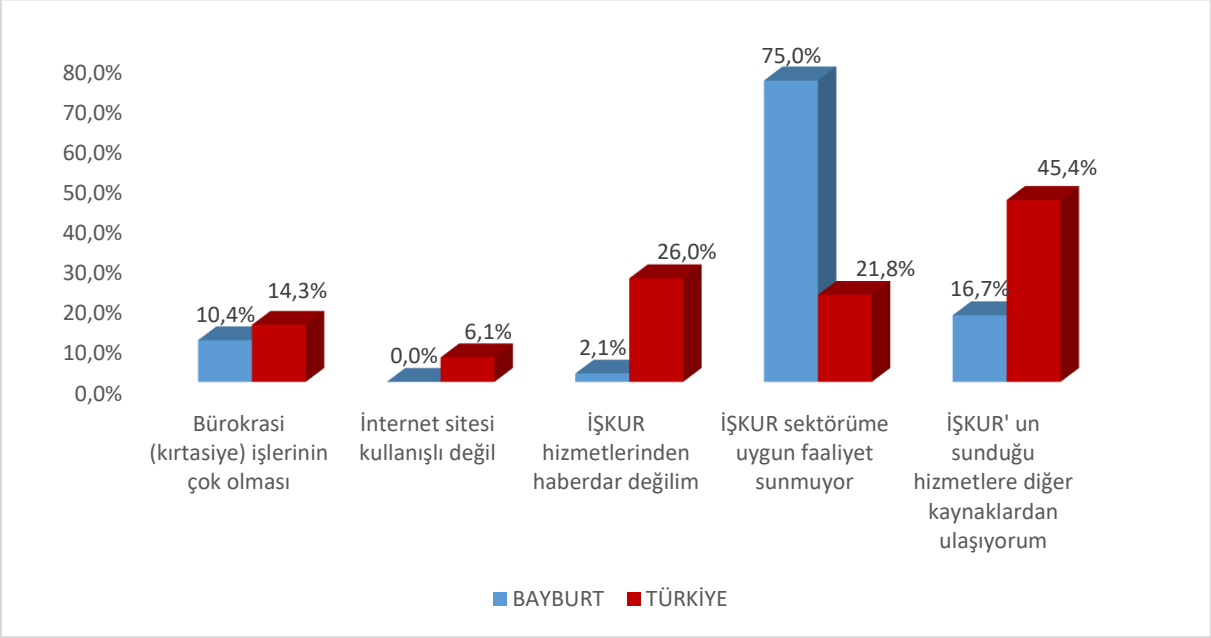

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 75 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlerin sektörüne uygun olmaması; yüzde 16,7'sinin İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşması, ve yüzde 10,4 lük oran ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise ilk sırada yüzde 45,4 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde Bayburt ilinden farklılaşmanın en fazla olduğu durum sektöre uygun faaliyet sunmaması durumudur. Türkiye genelinde bu oran yüzde 21,8 iken Bayburt ilince yüzde 75 olarak gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Bayburt ilinde araştırma kapsamına dahil olan 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Bayburt ilinde 10+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı bin 623 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise bin 278 çalışan erkeklerden, 345 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İnşaat	14	382	395
Diğer hizmet faaliyetleri	111	229	340
Toptan ve perakende ticaret	62	240	301
İmalat	39	142	181
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	48	89	137
Ulaştırma ve depolama	17	99	116
Eğitim	43	41	84
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	20	23
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	18	20
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	14	14
Bilgi ve iletişim	4	4	8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	1	4
Genel Toplam	**345**	**1.278**	**1.623**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Bayburt ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İnşaat ile diğer hizmet faaliyetlerinde istihdam edilmektedir. Bu sektörleri sırasıyla toptan ve perakende

ticaret ile imalat sektörü takip etmektedir. En fazla kadın istihdamı diğer hizmet faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Bu sektörde çalışan kadın oranı yüzde 33 ile karşımıza çıkmaktadır. En fazla çalışanın bulunduğu sektör olan inşaat sektöründeki çalışanların sayısı tüm sektörlerin çalışanlarının yaklaşık yüzde 24'üne tekabül etmektedir. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe işin gerektirdiği niteliklerden dolayı kadın çalışan bulunmaması doğal olarak değerlendirilebilir. Kadınların ikinci sırada en fazla çalıştıkları sektör ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. Bu sektörde çalışan kadın sayısı 48 olup kadın çalışanların %13'ünü oluşturmaktadır.

Bayburt ilinde 10+ çalışanı olan eğitim sektöründe kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısıyla yaklaşık aynı oranda olduğu görülmektedir. Tabloya göre Bayburt ilinde kadınların nitelikli işlerde tercih edildikleri değerlendirilmesi yapılabilir.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	54	372	426
HİZMET ve SATIŞ ELEMANLARI	71	188	258
SANATKARLAR ve İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	7	223	230
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	32	178	211
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	88	99	187
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	85	62	146
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1	84	85
YÖNETİCİLER	8	71	79
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK ve SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0	0	0
Genel Toplam	**345**	**1.278**	**1.623**

Kaynak: İPA 2018

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrışmaktadır. Bu meslek grubunda sadece bir kadın çalışan varken 84 erkek çalışan olması dikkat çekmektedir. Farklılaşmanın olduğu bir diğer meslek grubu ise Sanatkarler ve ilgili işlerde çalışan meslek

grubudur. 230 toplam çalışanın sadece 7'si kadındır. Kadınların bu meslek grubunda oranı ise yüzde 3 civarındadır. Tüm meslek gruplarında toplam çalışanların yüzde 21'i kadınlardan yüzde 79'u ise erkek çalışanlardan oluşmaktadır.

Profesyonel meslek mensupları grubunda çalışan kadınların sayısının erkeklerden fazla olduğu görülmektedir. Kadın çalışan sayısı bu meslek grubunda 85, erkek çalışan sayısı ise 62 olarak hesaplanmıştır. Bir diğer ifadeyle Profesyonel meslek mensupları grubunda çalışan kadın sayısı bu meslek grubunda toplam çalışan saysının yaklaşık yüzde 58'ine denk gelmektedir.

Kadın çalışanlar genel anlamda nitelik gerektiren meslek gruplarında tercih edildikleri bu tablodan da görülmektedir.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	SARACİYE MONTAJCISI	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	KASİYER	İNŞAAT USTASI
GARSON (SERVİS ELEMANI)	SINIF ÖĞRETMENİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRETMENİ-ÖZEL EĞİTİM	GARSON (SERVİS ELEMANI)
İNŞAAT USTASI	YER HOSTESİ	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	SESLENDİRME SANATÇISI	ELEKTRONİK HABERLEŞME (TELEKOMÜNİKASYON) TEKNİKERİ
SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)	SES SANATKARI	REYON GÖREVLİSİ

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Bayburt ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Beden işçiliğinin en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıktığı

görülmektedir. Erkek çalışan sayısının bu meslekte fazla olmasından dolayı toplamı değiştirmemiştir. Kadınlarda ise Müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı en fazla çalışılan meslektir. Bu mesleği sırasıyla Temizlik görevlisi, Saraciye montajcısı ve Kasiyer meslekleri takip etmektedir. Müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı mesleğinde önceki yıllara göre net bir artış görülmektedir. Bu yönde yatırımların sonucu olarak bu meslekte çalışan sayısı özellikle kadın çalışan sayısı önemli oranda artmıştır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Diğer hizmet faaliyetleri	160	32,0%	39,6%
İmalat	38	17,2%	25,0%
İnşaat	8	2,1%	10,0%
Toptan ve perakende ticaret	3	1,0%	8,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3	2,2%	9,1%
Genel Toplam	**212**	**11,6%**	**10,8%**

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 11 işyerinde 212 açık iş tespit edilmiştir. Bayburt ilinde Diğer hizmet faaliyetleri sektörünün önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 212 kişilik açık işin yaklaşık yüzde 75'ine tekabül eden160 kişilik kısmı, Diğer hizmet faaliyetleri sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise İmalat

ve İnşaat sektörleridir. İnşaat sektörünün çalışmanın yapıldığı dönemde, sezonun yeni başlaması dolayısıyla açık iş sayısının düşük olduğu görülmektedir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Bayburt ilinde açık iş oranı yüzde 11,6 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Bayburt ilindeki 10+ istihdamlı işyerleri bağlamında yaklaşık her 88 kişilik dolu kadronun yanında 12 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 32 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Bayburt ilinde araştırma kapsamına giren 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 10,8'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üzerinde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 20,2 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyeri oranında, Diğer hizmet faaliyetleri sektörü yüzde 39,6 ile ön plana çıkmaktadır. Bu sektörü yüzde 25'lik oranla imalat sektörü takip etmektedir.

Şekil 15: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

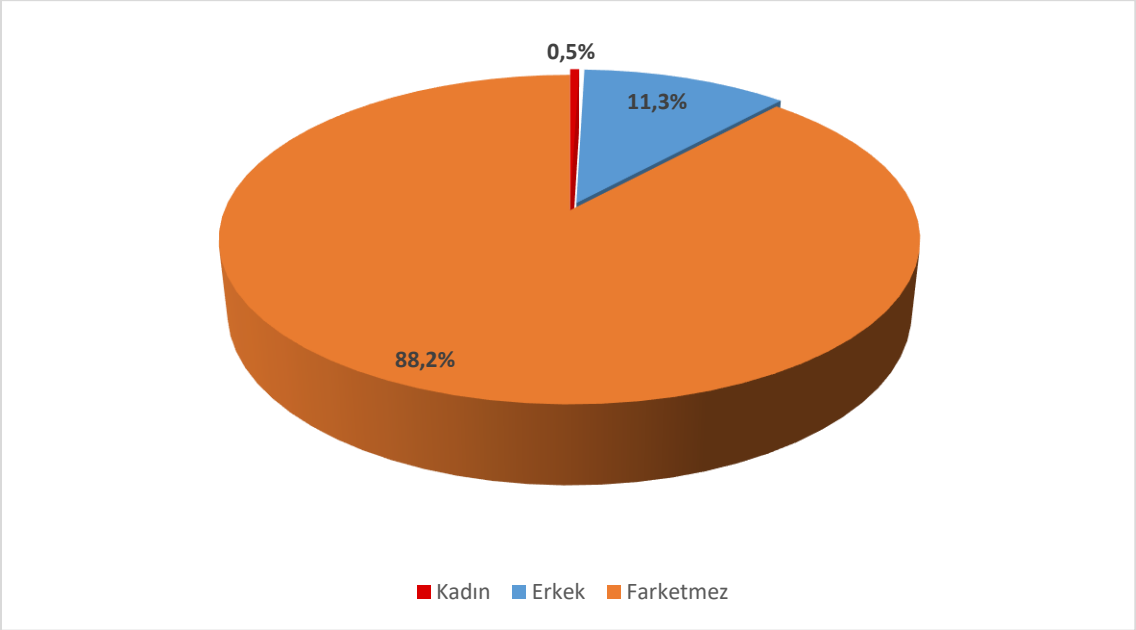

Kaynak: İPA 2018

Şekil 15'de Bayburt ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 10+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Bayburt ilinde açık işlerin yüzde 11,3'ünde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 44 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 9,5 iken,

Bayburt ilinde yüzde 0,5 düzeyinde kalmıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yüzde 46,5'i açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Bayburt ilinde ise işverenlerin yüzde 88,2'si açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın çalışan oranı düşük olmasına rağmen açık işlerde cinsiyet çok önemli değildir. Bu oranlar kadın istihdamını artırma yönünde olumlu görülmektedir. işverenler cinsiyet tercihlerinde farklılaşmayı önemsememeleri bu kadınların işgücüne katılması açısından önem arz etmektedir.

Şekil 16: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

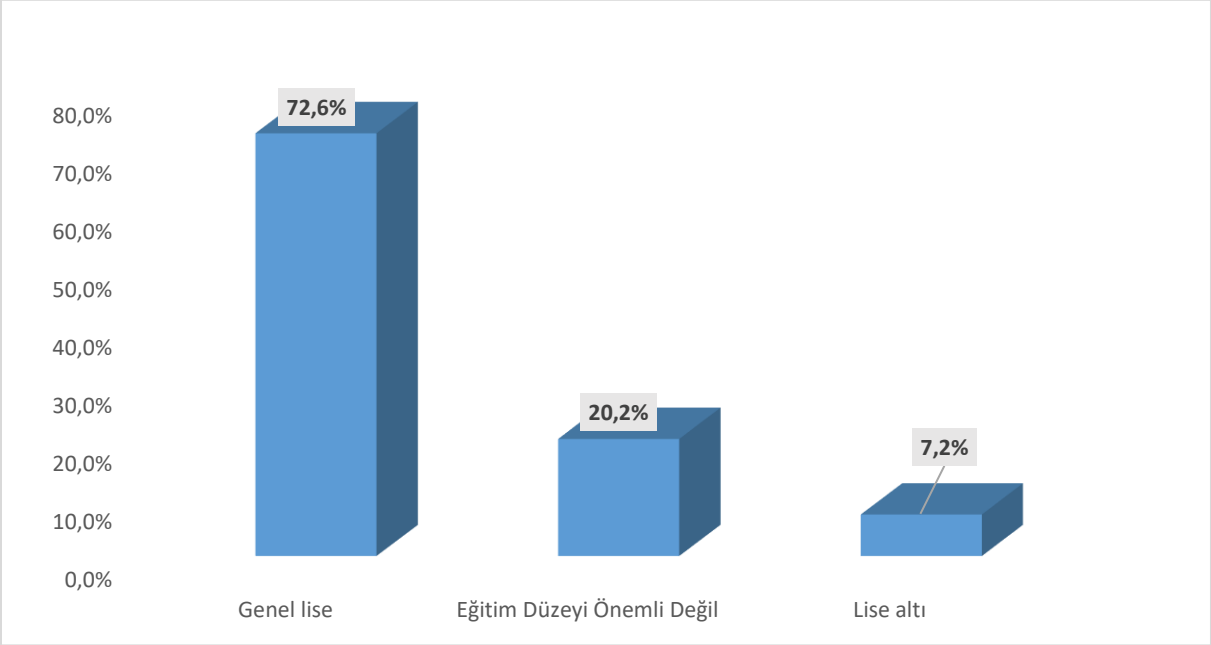

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilindeki açık işlerin yüzde 20,2'sinde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla tercih edilen eğitim düzeyi ise yüzde 72,6'lık oranla genel lise seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 7,2 ile lise altı eğitim düzeyidir. Bayburt ilinde özellikle lise mezunu kişilerin işgücü piyasası tarafından talep edildiği görülmektedir.

Şekil 17: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

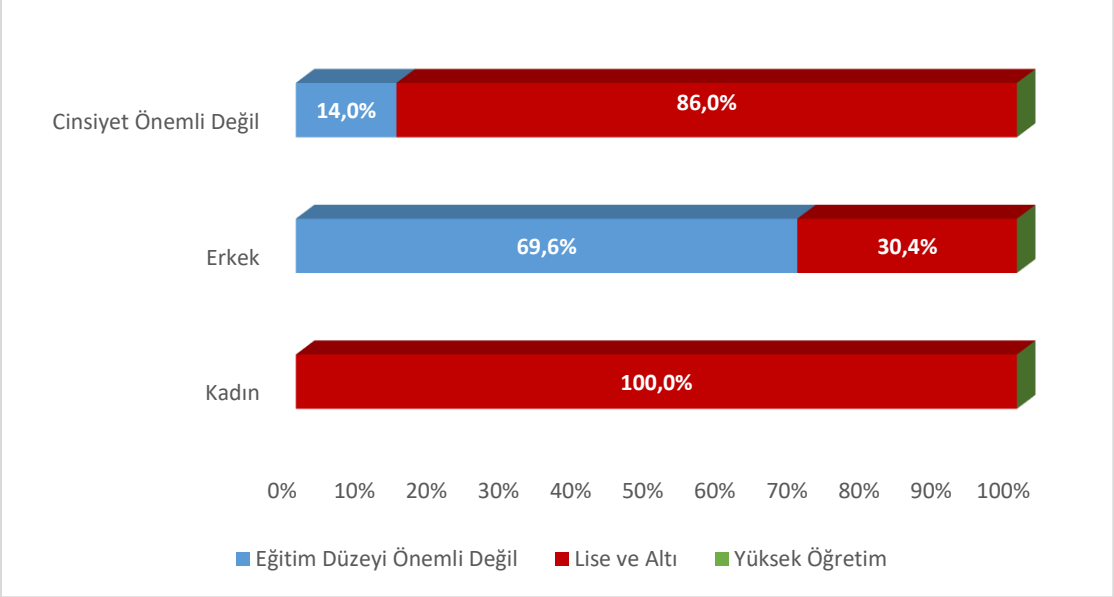

Kaynak: İPA 2018

Şekil 17'de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 14 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 86 oranında lise ve altı seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 69,6 oranında, eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde yüz oranında lise ve altı eğitim düzeyi tercih edilmeketedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde ,eğitim düzeyi önemli değil seçeneği ön plana çıkmaktadır. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda eğitim seviyesinde işgücü talep edilmiştir. Açık işlerde ise yükseköğretim tercihi bulunmamamktadır.

Şekil 18: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

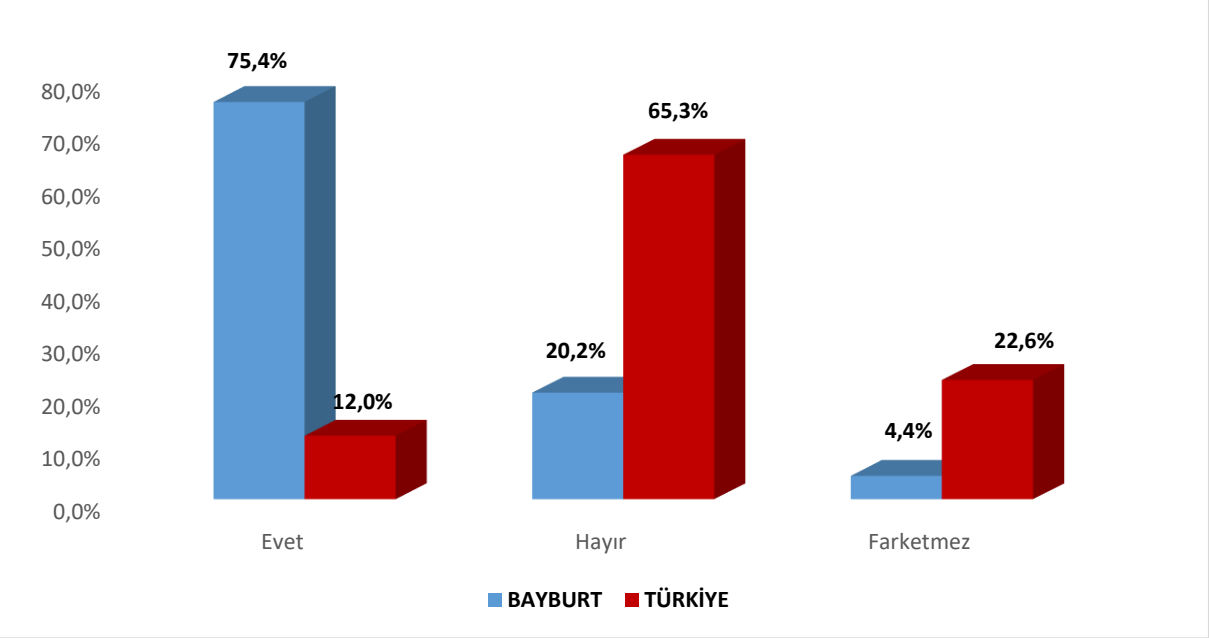

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Bayburt ilinde yüzde 75,4 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 4,4'dür. Yani açık işlerde engelli tercihi açısından genel değerlendirmede Türkiye ortalamasından yaklaşık altı kat daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Bu işverenler ve engelliler için olumlu bir durum olarak görülmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 12 oranında evet, yüzde 22,6 oranında farketmez denmiştir. Yani her 3 açık iş için 1 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Bayburt ili Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

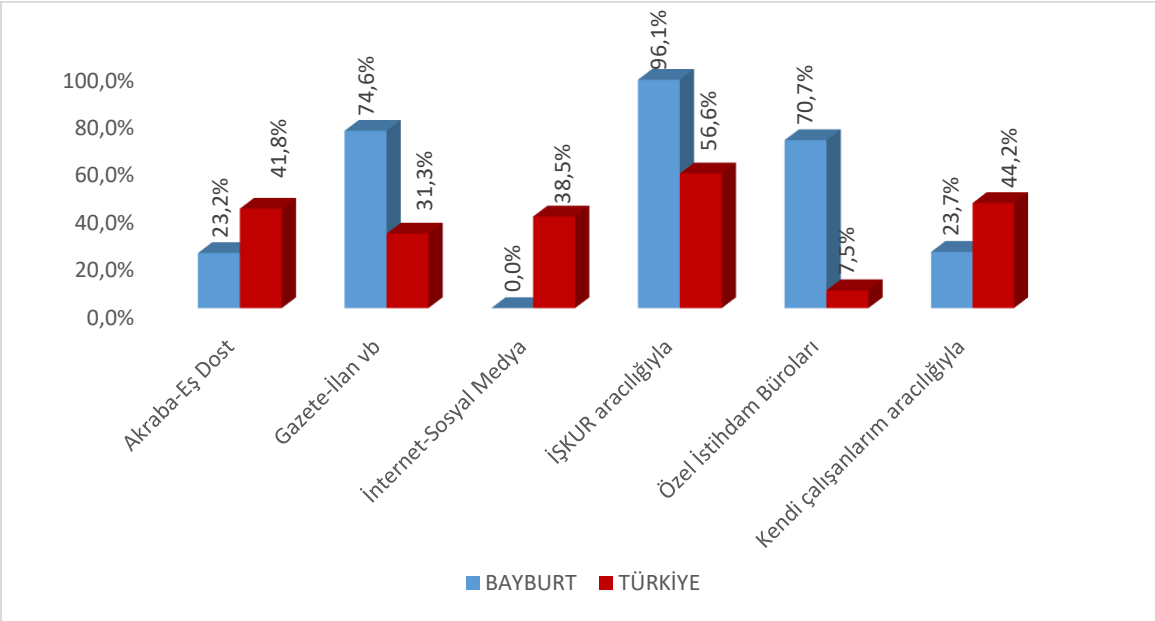

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 19'da Bayburt ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Bayburt ilinde 10+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 96,1 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 56,6 olarak gerçekleşmiştir. Bayburt ilinde ikinci sırada yüzde 74,6 ile Gazate-ilan vb. aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 70,7 ile Özel istihdam büroları Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. İnernet ve sosyal medya Bayburt ilinde kullanılmamıştır. Bayburt ili ilk üç arama kanalına göre Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Takım Çalışması	-	3	2	1
İletişim ve İfade Yeteneği	1	4	1	2
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	-	3	3
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	4	4
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	-	1	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	-	-	6	6
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	-	-	7	7
Bilgisayar kullanımı	1	-	8	7

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, İletişim ve İfade Yeteneği cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda birinci sırada, Takım Çalışması ise ikinci sırada yer almaktadır. Erkeklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik birinci sırada olduğu görülmektedir. Fiziki ve Bedensel Yeterliliği sırasıyla erkeklerde Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe ve Takım Çalışması takip etmektedir. Kadınlarda ise durum genel toplamdan ve erkeklerden ayrışmakatadır. Cinsiyete göre açık iş talep edilen becerilerde kadınlarda sadece üç beceri tercihi dikkat çekmektedir. Bu beceriler, İletişim ifade yeteneği, Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe, ve Bilgisayar kullanımı olarak görülmektedir.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	150	44,5%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	23	9,8%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	16	5,9%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	16	6,4%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	3	0,7%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2	2,4%
YÖNETİCİLER	1	1,3%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1	0,7%
Genel Toplam	**212**	**11,6%**

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam

açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 70,7'dir. İkinci sırada ise Tesis, Makine operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır.

Bayburt ili için tespit edilen yüzde 11,6'lük açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 44,5 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla ise Tesis, Makine operatörleri ve Montajcılar, Hizmet ve Satış Elemanı meslek grubu gelmektedir. Sadece Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda il geneli açık iş oranının üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	38,6%	6,4%	93,6%	0,0%	25,7%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	80,0%	13,3%	86,7%	0,0%	100,0%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	100,0%	9,1%	90,9%	0,0%	100,0%
YÖNETİCİLER	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**23,2%**	**74,6%**	**96,1%**	**70,7%**	**23,7%**

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; Nitelik gerektirmeyen meslek grupları haricinde diğer yedi meslek grubunda İŞKUR aracılığının yüzde 85'in üzerinde olduğu ayrıca dört meslek grubunda ise İŞKUR aracılığının yüzde 100 oranında olduğu dikkat çekmektedir. İŞKUR'un etkilerinin daha net olarak ortaya çıktığı bu tabloda genel toplam bazında değerlendirildiğinde ise; İŞKUR aracılığının arama kanallarında yüzde 96,1, ile ilk sırada, Gazete-İlan vb. yüzde 74,6 ile ikinci sırada, Özel istihdam bürolarının ise yüzde 70,7 ile üçüncü sırada olduğu görülmektedir. Arama kanallarında Akraba-Eş Dost kanalını kullananların oranı ise yüzde 23,2 ile son sırada yer almaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	-	-	1	2	-	3	-	-
DERİ KONFEKSİYON MAKİNECİSİ	-	-	-	-	-	-	-	1
AŞÇI YARDIMCISI	1	-	-	-	-	-	-	-
ALÜMİNYUM DOĞRAMACI	1	-	-	-	-	2	-	3
ALÜMİNYUM KOMPOZİT CEPHE KAPLAMACISI	1	-	-	-	-	2	-	3
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1	2	3	-	-	-	-	-
İNŞAAT İŞÇİSİ	1	-	3	-	-	-	-	2
GAZALTI (MIG-MAG) KAYNAKÇISI	1	-	-	-	-	2	-	3
MAKİNE TEKNİKERİ	-	-	-	-	2	3	-	1
REYON GÖREVLİSİ	1	-	2	-	-	3	-	-

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18'de Bayburt ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Aşçı Yardımcısı, Alüminyum Doğramacı, Alüminyum Kompozit Cephe Kaplamacı, Garso(Servis Elemanı), Gazaltı Kaynakçısı ve Reyon görevlesi mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Özellikle işin doğası gereği Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinde Takım Çalışması becerisi ön plana çıkmaktadır. Makine Teknikeri mesleğinde Yeterli Mesleki Teknik Bilgi ve Tecrübeninyanı sıra Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme beceriside aranmaktadır. Öne çıkan bir diğer husus ise Fiziki ve Bedensel Yeterliliğin tercih edildiği mesleklerde Yeterli Mesleki Teknik Bilgi ve Tecrübenin de tercih edildiğidir. İşverenler bu mesleklerde tecrübe aramaktadırlar.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam

MUHASEBECİ	ALÜMİNYUM KOMPOZİT CEPHE KAPLAMACISI	ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ
-	ALÜMİNYUM DOĞRAMACI	DERİ KONFEKSİYON MAKİNECİSİ	DERİ KONFEKSİYON MAKİNECİSİ
-	GAZALTI (MIG-MAG) KAYNAKÇISI	AŞÇI YARDIMCISI	AŞÇI YARDIMCISI
-	İNŞAAT İŞÇİSİ	GARSON (SERVİS ELEMANI)	ALÜMİNYUM DOĞRAMACI
-	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	MAKİNE TEKNİKERİ	ALÜMİNYUM KOMPOZİT CEPHE KAPLAMACISI
-	REYON GÖREVLİSİ	İNSAN KAYNAKLARI MÜDÜR YARDIMCISI	GARSON (SERVİS ELEMANI)
-	ISITMA VE SIHHİ TESİSATÇI	-	İNŞAAT İŞÇİSİ
-	SATIŞ GÖREVLİSİ	-	GAZALTI (MIG-MAG) KAYNAKÇISI
-	-	-	MAKİNE TEKNİKERİ
-	-	-	REYON GÖREVLİSİ

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Çağrı Merkezi Müşteri Temsilci, Deri Konfeksiyon Makinecisi ve Aşçı Yardımcısı ilk üç sırada yer almaktadır.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları tek meslek Muhasebeci olarak ön plana çıkmaktadır. Cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda ise Çağrı Merkezi Müşteri Temsilci, Deri Konfeksiyon Makinecisi, Aşçı Yardımcısı ve Garson(Servis Elemanı) meslekleri ilk dört sırada yer almaktadır. Erkeklerde daha çok hem bedensel yeterlilik hemde tecrübeye dayalı meslekler tercih edilmektedir. Alüminyum Kompozit Cephe Kaplamacısı, Alüminyum doğramacı ve Gazaltı Kaynakçısı meslekleri ilk üç sırada yer almaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Bayburt ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Bayburt ilinde ise 10+ istihdamlı 26 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 24,7 ile Bayburt ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiğini göstermektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 29,5 olarak hesaplanmıştır.

Bayburt ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Diğer hizmet faaliyetleri, İmalat, İnşaat, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Toptan ve Perakende Ticaret, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve Ulaştırma ve depolama sektörlerinde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektörlerde yeni yatırımlar olması bunun yanı sıra sınırlı işyeri olması eleman temininde güçlük çekilmesinin nedenleri arasında görülmektedir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
Diğer hizmet faaliyetleri	193
İmalat	49
İnşaat	49
Madencilik ve taş ocakçılığı	16
Toptan ve perakende ticaret	12
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Ulaştırma ve depolama	2
Genel Toplam	**343**

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde 343 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen eleman sayısında yüzde 56'lık oranla Diğer hizmet faaliyetleri gelmektedir. Bu oran tüm TGÇM'nin yarısından fazlasına denk gelmektedir. Bu sektörde yapılan yatırımlar neticesinde eleman talebinin fazla olması nedeniyle bu sonuç ortaya çıkmaktadır.

Şekil 20: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

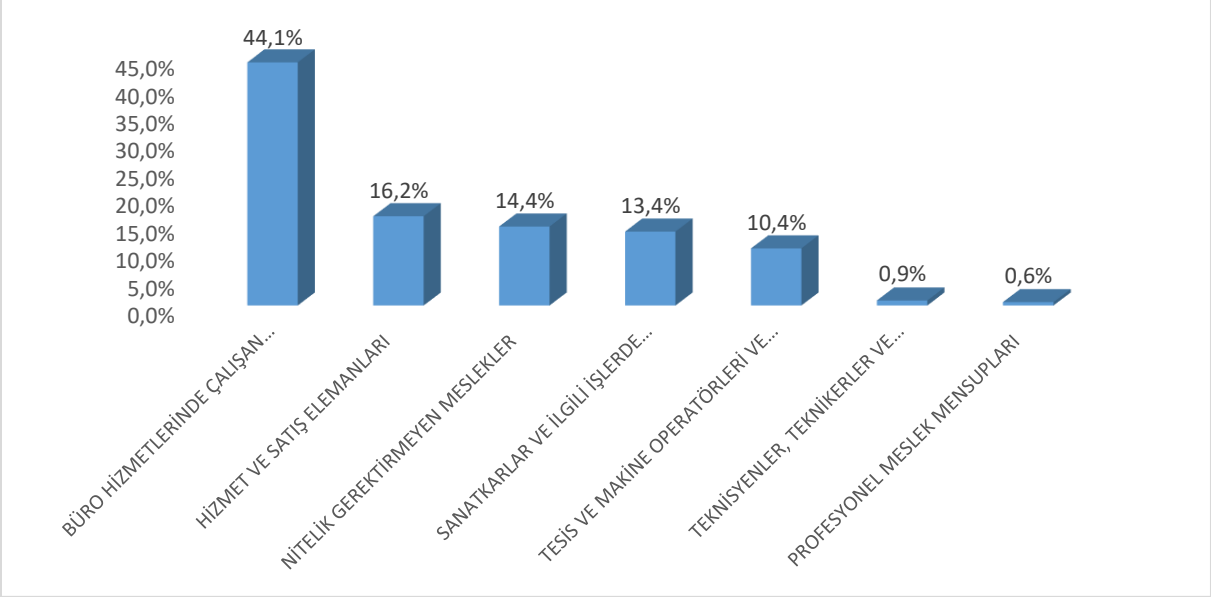

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 151 kişi ile Büro Hizmetlerinde Çalışan meslek grubunda yer aldığı görmekteyiz. Toplam bazda temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 44,1'i bu grupta yer almaktadır. Profesyonel Meslek Mensupları ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında ise en az temininde güçlük çekildiği görülmektedir.

Türkiye genelinde de 10+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışan meslek grubu gelmektedir. İkinci sırada ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	150
GARSON (SERVİS ELEMANI)	35
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	31
DERİ KONFEKSİYON MAKİNECİSİ	21
KASİYER	10
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	5
TAŞ YONTMA İŞÇİSİ	5
BETON VE BETONARME KALIPÇISI	5
ALÜMİNYUM DOĞRAMACI	5

DİĞER	74
Toplam	**343**

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Çağrı merkezi müşteri temsilcisi 150 kişi ile ikinci sırada Garson(Servis Elemanı) 35 kişi ile yer almaktadır. Bu iki mesleği Beden işçisi(inşaat) 31, Deri konfeksiyon makinecisi 21 ve Kasiyer 10 kişi ile takip etmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Garson(Servis elemanı) mesleğinin yine değişmeyerek ilk onda yer aldığı görülmektedir. Bayburt ilinde söz konusu meslek, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler. İlk on sıradaki temininde güçlük çekilen mesleklerin bir önceki yılla farklılaştığı yapılan karşılaştırmalardan ortaya çıkmıştır.

Açık işlerle talep edilen elemanların meslek durumlarına bakıldığında genel anlamda örtüştüğü görülmektedir. Özellikle Çağrı merkezi müşteri temsilcisi, Alüminyum doğramacı ve inşaat işçisi mesleklerinde olan talebe karşılık gerekli politikaların geliştirilmesi önemli görülmektedir.

Şekil 21: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

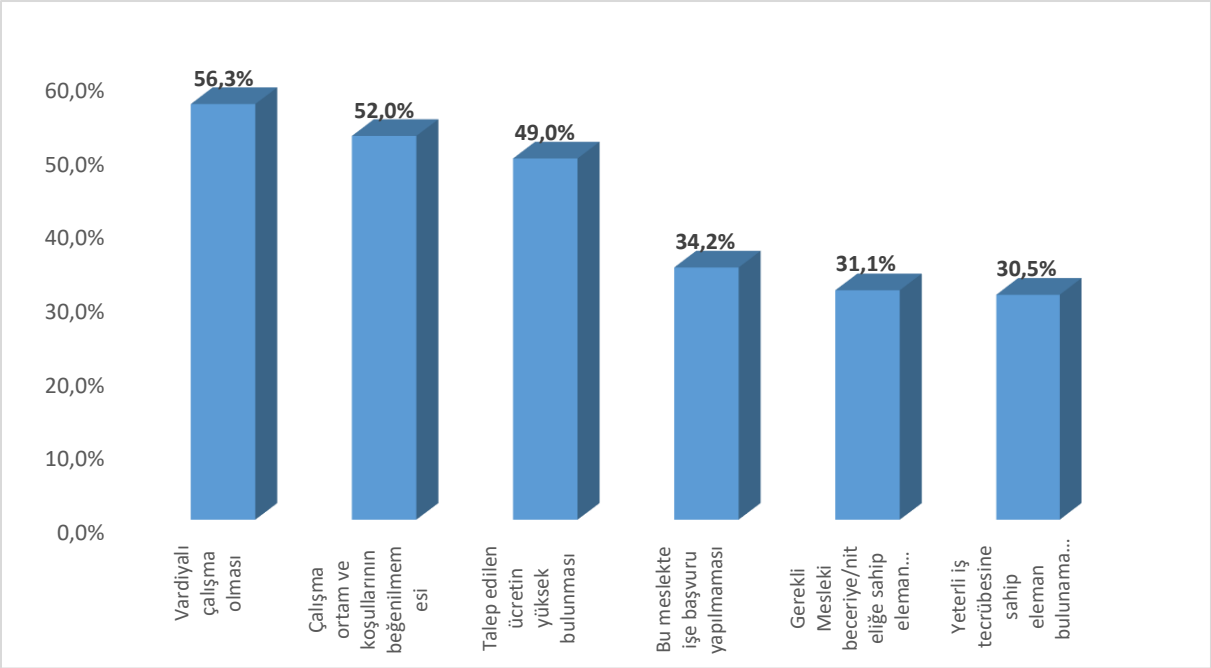

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Vardiyalı çalışma olması yer almaktadır. Türkiye geneli 10+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında ise Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	94,1%	0,0%	5,9%	0,0%	0,0%	85,2%
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	33,3%	66,7%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%
DERİ KONFEKSİYON MAKİNECİSİ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
KASİYER	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
TAŞ YONTMA İŞÇİSİ	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
BETON VE BETONARME KALIPÇISI	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ALÜMİNYUM DOĞRAMACI	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
SOĞUK DEMİRCİ	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında en fazla açık işi olan meslekte üç durum ortaya çıkmaktadır. Bunlar; Vardiyalı çalışma olması, Talep edilen ücretin yüksek olması ve Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi gibi sebeplerdir. Garson (Servis Elemanı) mesleğinde ise; bu meslekte iş başvurusu yapılmaması ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması nedenleri ön plana çıkmaktadır.

Genel toplamda TGÇM nedenleri değerlendirildiğinde ise üç ana neden dikkat çekmektedir. bu nedenler; Mesleklerde işe başvuru yapılmaması, Gerekli Beceriye/niteliğe Sahip eleman bulunamaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman bulunmamasıdır. Bu yönüyle Türkiye geneli ile benzer özellikler göstermektedir. Bu nedenleri ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır..

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Bayburt ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 21'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Bayburt ilinde işverenlerin yüzde 15,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörürken, Bayburt'ta bu sayı yaklaşık 1 olmaktadır. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 2,2 olarak öngörülürken Bayburt ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 3 olarak öngörülmüştür.

Tablo 23: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	41,7%	0,0%	50,0%	8,3%
İnşaat	13,3%	3,3%	60,0%	23,3%
Toptan ve perakende ticaret	8,3%	4,2%	66,7%	20,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	20,0%	0,0%	80,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9,1%	0,0%	81,8%	9,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	19,8%	0,0%	59,5%	20,7%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	20,0%	40,0%	40,0%
Eğitim	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**15,8%**	**3,0%**	**64,3%**	**16,9%**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Madencilik ve taş ocakçılığı, İmalat ve Diğer hizmet sektörleri olduğu görülmektedir.

En fazla azalış bekleyen sektör ise Ulaştırma ve depolama olarak gerçekleşmiştir. Bu sektörü Toptan ve perakende ticaret sektörü takip etmektedir. İnşaat sektöründe ise yüzde 3,3 azalış öngörülmektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Eğitim, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve Bilgi iletişim sektörlerinde bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Sektörel bazda yüzde 16,9 oranında istihdamda herhangi bir değişme olmasını beklememektedirler. Genel manada azalış bekleyen sektörlerin oranının yüzde 3 olması bu yönde olumlu değerlendirilebilecek bir husustur.

Tablo 24: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Madencilik ve taş ocakçılığı	10	76,9%
İmalat	100	55,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	150	44,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4	18,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3	15,8%
İnşaat	53	13,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9	6,9%
Toptan ve perakende ticaret	5	1,7%
Ulaştırma ve depolama	-5	-4,5%
Genel Toplam	**331**	**20,4%**

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 10 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 6 artacağı beklenmekte olup Bayburt'ta ise bu oran, yüzde 20,4 olup ülke genelinin üç katından daha fazla oranda gerçekleşmesi beklenmektedir.

En fazla net istihdam değişimi 150 kişilik artış ile Diğer hizmet sektöründe beklenemektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 76,9 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe beklenmektedir. Ancak beklenen değişim 10 kişilik artıştır. Bu da sektörün Bayburt ilinde çalışan sayısı az olmasından kaynaklanmaktadır.

İstihdam azalışı beklenen sektör ise Ulaştırma ve depolama sektörüdür. Ulaştırma sektörü Bayburt ilinde en çok çalışanı barındıran altıncı sektördür. Söz konusu sektörde yüzde 4,5 net istihdam değişim oranı ile 5 kişilik bir net istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	152	81,4%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	78	37,2%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	52	22,7%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	30	7,1%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	15	5,7%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2	2,5%
YÖNETİCİLER	1	1,3%
Genel Toplam	**331**	**20,4%**

Kaynak: İPA 2018

Tablo 25'te tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 152 kişilik artış ile Büro hizmetlerinde çalışanlardır. Bu meslek grubunun net istihdam değişim oranı ise yüzde 81,4'tür. En az artış beklenen meslek grubu ise 1 kişilik artış ile Yöneticilerdir.

Net istihdam değişiminde Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu ise 78 kişilik artış ve yüzde 37,2 oranla ikinci sırada yer almaktadır. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışan meslek grubunda 52 kişilik artış ve yüzde 22,7 oranla üçüncü sırada yer almaktadır. Nitelik gerektirmeyen meslekler net istihdam değişim oranı yüzde 7,1 ile sıralamada dördüncü sırada yer almaktadır. Çalışan sayısına oranla net istihdam değişimlerinde farklılıklar gözlemlenmektedir.

En fazla çalışanı olan meslek gruplarında altıncı sırada yer alan Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunun net istihdam değişim oranında birinci sırada yer alması dikkat çekmektedir. En fazla çalışanı olan Nitelik gerektirmeyen meslek grubunda ise net istihdam değişim oranı düşük olarak dikkat çekmektedir.

Tablo 26: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)

SARACİYE MONTAJCISI	KASAP
DERİ KONFEKSİYON MAKİNECİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
İNŞAAT İŞÇİSİ	-
ALÜMİNYUM DOĞRAMACI	-
ALÜMİNYUM KOMPOZİT CEPHE KAPLAMACISI	-
SOĞUK DEMİRCİ	-
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	-
GARSON (SERVİS ELEMANI)	-
İNŞAAT KALIPÇISI (AHŞAP)	-

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Çağrı merkezi müşteri temsilcisi, Saraciye montajcısı, Deri Konfeksiyon makinecisi olup, Şofö(Yolcu Taşıma), Kasap ve Beden İşçisi(Genel) meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi(İnşaatl) ve Garson(Servis Elemanı) meslekleri istihdam artışı-beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Bayburt ili için bu mesleklerin haricinde son iki yıldır ayrışma olduğu anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda geçtiğimiz yıl sadece Muhasebeci mesleğinde azalma beklenirken bu yıl farklı üç meslekte azalma beklenmektedir.

Şekil 22: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

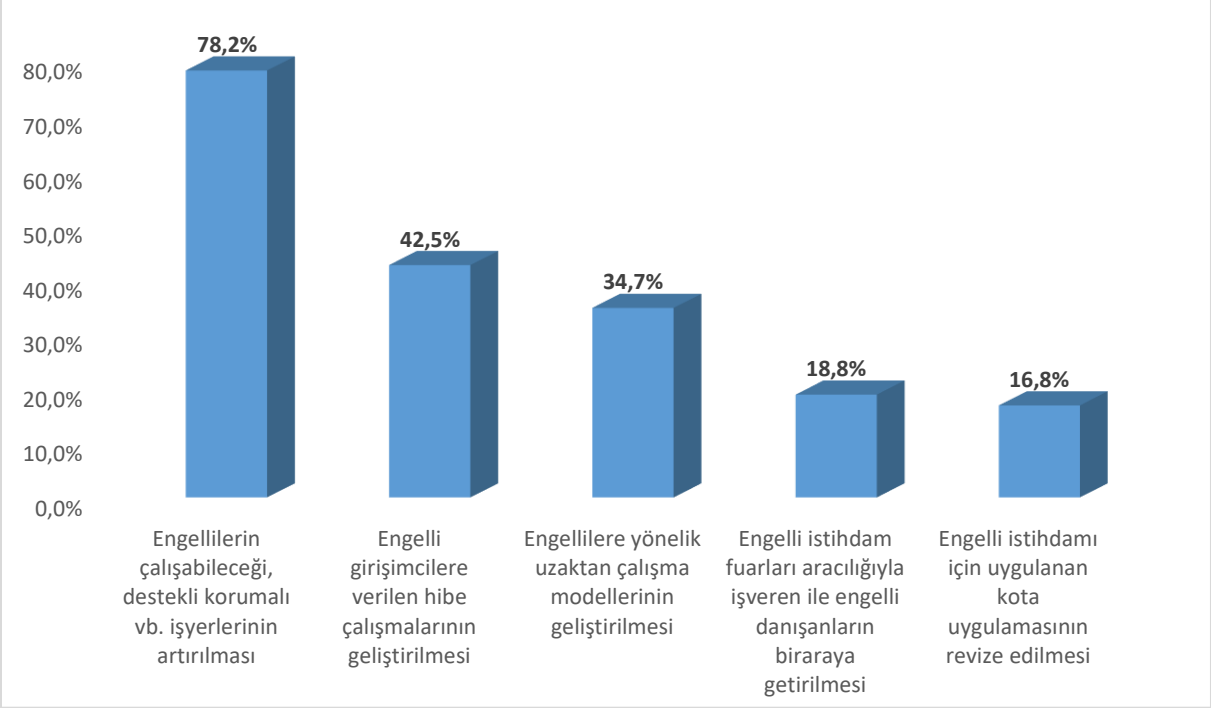

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde 10+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 78,2'si engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 42,5'i engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini, ve yüzde 34,7'si ise engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67'si engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 55,8'i engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 41,4'ü engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Bayburt ilinde işverenlerin ilk üç önerisi, aynı gerçekleşmiştir. Bayburt ilinde öneri oranları Türkiye oranına göre daha yüksek oranda gerçekleşmiştir.

Şekil 23: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

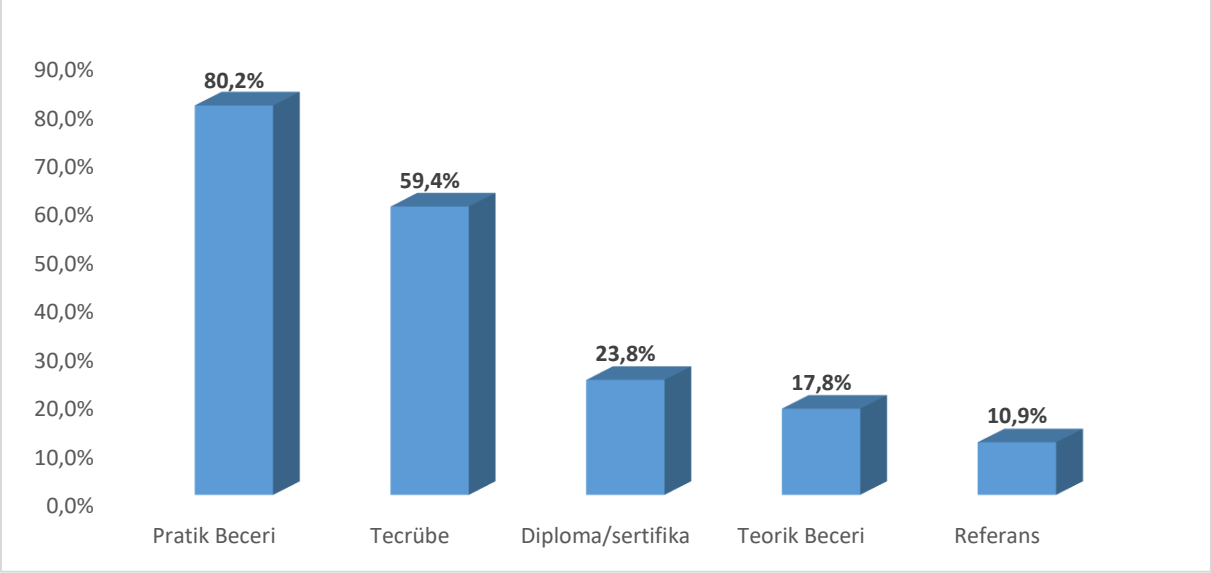

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde 10+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 80,2'si Pratik Beceri, yüzde 59,4'ü Tecrübe ve yüzde 23,8'i Diploma/Sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Bayburt ilinde olduğu gibi yüzde 73,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 45,7 ile Tecrübe ve yüzde 28,7 ile Teorik Beceri takip izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Bayburt ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 24: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

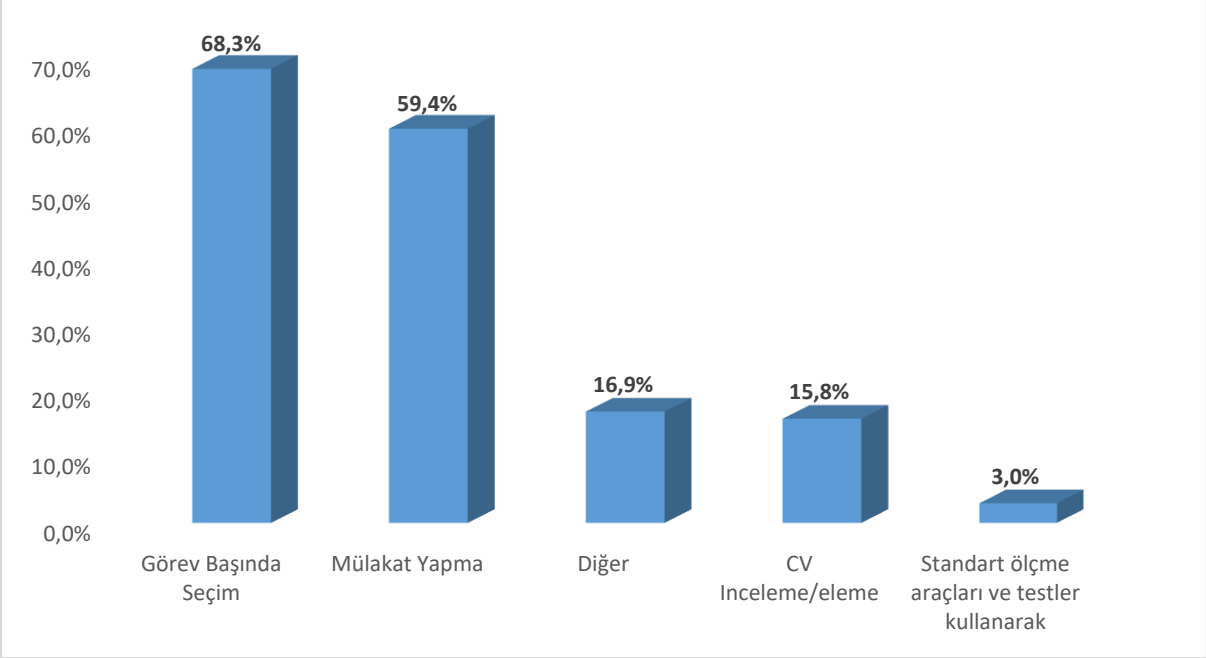

Kaynak: İPA 2018

Bayburt ilinde 10+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 68,3'ü Görev Başında Seçim, yüzde 59,4'ü Mülakat Yapma ve yüzde 16,9'u CV İnceleme/Eleme ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 67 ile Mülakat Yapma, yüzde 49,8 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 41,1 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Bayburt ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Bayburt İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Bayburt'ta gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İlde 2013 yılında işsizlik oranı yüzde 6,2 olduğunu görmekteyiz. Bayburt ilinde İŞKUR'da kayıdı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıfsız olduğu görülmektedir. Bayburt'ta mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 78,7'si erkeklerden, sadece yüzde 21,3'ü kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler Diğer Hizmet Faaliyetleri,Toptan ve Perakende Ticaret ve Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri faaliyetleri gibi daha çok belirli bir beceri düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Bayburt'ta ancak belirli bir beceri düzeyine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Bayburt'ta İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 282 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 1.418 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2010 yılına göre artış meydana gelse de dalgalı bir seyir izlemiştir. 2010 yılında 34 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayı 282'ye çıkmıştır. 2010 yılından 2015 yılına kadar belirgin bir artış dikkat çekmekte ve 2015 yılında en fazla sayıya ulaşmıştır. 2015 yılından itibaren bir gerileme görülmektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Bayburt ilinde 10+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler İnşaat, Diğer hizmet faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının Diğer hizmet sektöründe olduğu görülmektedir.

Bayburt ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 11 işyerinde 212 açık iş tespit edilmiştir. Bayburt ilinde Diğer hizmet faaliyetleri sektörünün önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 212 kişilik açık işin yaklaşık yüzde 75'ine tekabül eden 160 kişilik kısmı, Diğer hizmet faaliyetleri sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Bayburt ilinde araştırma kapsamına giren 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 10,8'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 20,2 olarak gerçekleşmiştir.

Bayburt ilinde 2018 yılında 204 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 150 kişilik açık iş ile Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 70,7'sini oluşturmaktadır.

Bayburt ilindeki 10+ istihdamlı işyerleri bağlamında açık iş oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 32 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "lise mezunu" cevabı dikkat çekicidir. Eğitim düzeyi tercihinde bulunan işveren oranı 72,6'lık oranla genel lise seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 7,2 ile lise altı eğitim düzeyidir. Bayburt ilinde özellikle lise mezunu kişilerin işgücü piyasası tarafından talep edildiği görülmektedir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 63 bin 944 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Bayburt ilinde ise 10+ istihdamlı 26 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 24,7 ile Bayburt ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiğini göstermektedir.

Bayburt ilinde 343 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen eleman sayısında yüzde 56'lık oranla Diğer hizmet faaliyetleri gelmektedir. Bu oran tüm TGÇM'nin yarısından fazlasına denk gelmektedir. Bu sektörde yapılan yatırımlar doğal olarak eleman talebi meydana getirmiş; bunun sonucu olarak ta yetişimiş eleman arzı sınırlı olduğundan, bu yönde bir güçlüğe neden olmuştur.

Bayburt ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 151 kişi ile Büro Hizmetlerinde Çalışan meslek grubunda yer almaktadır. Toplam bazda temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 44,1'i bu grupta yer almaktadır. Profesyonel Meslek Mensupları ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarımeslek gruplarında ise en az temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Nedeni olarak bu yönde talebin çok sınırlı olması gösterilebilir.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 21'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Bayburt ilinde işverenlerin yüzde 15,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 5 işyerinden 1'i istihdamın artacağını öngörürken, Bayburt'ta 6 işyerinden 1'i istihdamın artacağını öngörmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 2,2 olarak öngörülürken Bayburt ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 3 olarak öngörülmüştür.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek

dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :……
MAHALLE: ……
CADDE/SOKAK :……
İÇ/DIŞ KAPI NO :……
TELEFON/E-POSTA :……

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : …… Unvanı :……
Tarih : …… Telefonu : ……
E-Posta :…… İmza/Kaşe: ……

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……..

2) İşyeri İle İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2.İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
2.3.İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

4) Yatırımla İlgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

4.2.Yatırımın İli :.....
4.3.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ……. (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)
4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) …… (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 6.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Açık İşte Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Özel İstihdam Büroları		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	8.1'e geçiniz.
	Hayır →	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	9. soruya geçiniz.

8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 10.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ( )

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ( )

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ( )

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ( )

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ( )

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ( )
Teorik beceri ( )
Diploma/sertifika ( )
Tecrübe ( )
Referans ( )

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta pirimi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ( )
Mülakat yapma ( )
Görev başında seçim ( )
Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ( )
Diğer ( )

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?.

Evet ( ) (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır ( ) (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )

İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )

İnternet sitesi kullanışlı değil ( )

Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ( )

İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ( )

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet ( ) (20. Soruya geçiniz) Hayır ( ) (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında İlave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( ) Kararsızım ( )

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır ( ) İstihdamı az artırır ( ) Değiştirmez ( ) Fikrim yok ( )

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek……..
Beceri……

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.